ARANIYOR! BULANA 10.000 LİRA

BİR
TUBORG
DAHA
AÇALIM

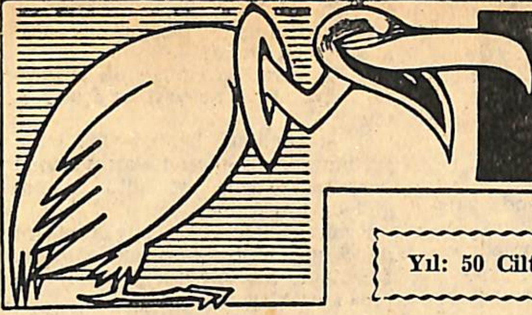

neşemize
neşe katalım!

TUBORG
kral bira... lüks bira

(Yeni Ajans: 1951 — 98)

Yıl: 50 Cilt: 22 Sayı: 29 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 5 Temmuz 1972 * Fiyatı: 150 Krş.

NİKÂHTAKİ KERAMET

GEÇEN kuşağın ünlü güzelle. rinden birinin, kendisine âşık olan bir büyük zenginimize verdiği cevabı İstanbul sosyete çevrelerinde b'lmeyen yoktur. Peşinde dolaşan kalantor âşığa şöyle demiştir o dilber:

— Benim yatak odamın yolu nikâh dairesinden geçer!

Her vuslatın bir fiyatı olduğunu bilen âşık, içindeki hevesten vazgeçemiyeceğini anlar anlamaz sevdiğinin şartını yerine getirmiş, öylece işi uzatmadan pek mutlu bir yuvayı kuruvermişti efendice.

Yazık ki dünyada her âşık o kadar gerçekçi değildir. Birçokları, insanoğlunun en tehlikeli huylarından biri olan beleşçilik eğilimine yenilir, gerekli fedakârlığa katlanmadan hedefe ulaşma çabalarına girişirler.

Bar kapılarında fedailerle vuruşmalar ondan çıkar. Kızı kaçırılmış babalarla başlık kavgaları ondan çıkar. Hattâ Truva Savaşı gibi bazı büyük çaplı çıngarların bile ondan çıkmış olduğu rivayet edilir.

Beleşten elde edilmeye çalışılan dilberler her zaman etten kemikten kadınlar olmaz. Çeşitli ülkülerin timsali sayılan nazeninler de zaman zaman bedelsiz tavlama çabalarına konu edilirler.

Herkes barış perisini sevdiğini söyler. Ama o sevginin gerektirdiği fedakârlığa katlanan kaç kişi vardır?

Gözü bağlı, eli terazili adalet hurisi de bütün dünyanın sevgilisidir sözde. Öyleyken her gün ona yapılan eziyetlerin hiçbiri pişmiş tavuğun başına gelmemiştir.

Tarihimiz, «hürriyetin esir-i aşkı» olduğunu açıkladıktan sonra bu tutkunun yüklediği sıkıntılara katlanamayıp o mâşukaya çeşitli ihanetler etmiş vefasız perestişkârlar ile doludur.

Şimdi yine bir aşk görüntüsü karşısındayız:

Kamuoyumuz bir adı da «olağan hal» olan özgür seçimlere gönül vermiş görünüyor. İrili ufaklı bütün partilerimizin liderleri o ortama bir an önce kavuşmak için sabırsızlanmakta.

Gelgelelim o vuslatın sırf gönül eğlendirme kabilinden bir keyif birleşmesi olmaması, topluma yararlı ve sürekli bir ilişkiye yol açabilmesi için meşrulaştırma yönünde bir çeşit nikâh şartı var:

«Önce reformlar yapılmalı.»

İşte bu şart karşısında duraklıyor bazı damat adayları. İlle de onu yerine getirmeden bir kaçamak yapabilmek umuduyla bahane arar gibi fısıldaşıp duruyorlar:

— Canım, sahiden gerekli mi bu şart?

— İstenileni yapsak ama, ağır ağır ve azar azar yapsak olmaz mı?

— Ya biz üstümüze düşeni yaptıktan sonra yine de muradımıza eremezsek?..

Seçimsiz bir politik düzen içinde bocalayan komşumuz Yunanistan'ın önemli bir gazetesine geçen hafta verdiği demeçte Başbakanımız Ferit Melen bütün fısıltıları sona erdirecek kadar kesin bir dil kullanarak şunları açıkladı:

— Hukuk devletiyiz. Demokratik usullere, hür tartışmalar prensibine bağlıyız. Hür seçimler yapılacaktır. Bu, Silâhlı Kuvvetlerimiz tarafından da paylaşılan bir millet kararıdır. Ayrıca, Atatürkçü reformların gereği üstünde de ittifak vardır. Bizim hükûmetimizin görevi şimdi bu reformları gerçekleştirmektir.

Durum bu kadar açık seçik ortaya konulmuşken hâlâ «Reformlar gerekli mi, değil mi?» diye tereddütler geçirmek —eğer numara değilse— ancak bir çeşit kafa körlüğünün belirtisi olabilir.

Zaten yurdumuzun bugünkü sosyal görüntüsüne şöyle dikkatlice bakmak reformların gerekli olup olmadığı sorusunun yersizliğini ispatlamaya yeter.

Başbakanın demecinin açıklandığı gün basınımızda «Gedikpaşa Fırın Sokak İskeçe Han'da Necmettin Özdemir» imzası ve «Kayıp Aranıyor» başlığıyla şu ilân yayınlandı:

«Yeğenim fıtıklı hasta, Mardin Midyat doğumlu, 7 yaşında Fikrettin Özdemir 24/6/972 günü Gedikpaşa'da, üzerinde siyah pantalon ve beyaz gömlekle kaybolmuştur. Türkçe bilmemektedir.»

Düşünün:

Şu 1972 yılında Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından Midyat'lı bir çocuk fıtık olunca İstanbul'a getirilmiş, kaybolmuş. Türkçe de bilmediği için büsbütün kayıplara karışma tehlikesinde!

Yoksul illerimizi hızla kalkındıracak, oraları da yeterli sağlık tesisleri gibi uygarlık kuruluşlarıyla donatacak, bütün çocuklarımızı Türk vatandaşlığı için gerekli bilgilere kavuşturacak toprak, yönetim, eğitim vesaire reformlarına ne kadar muhtaç bulunduğumuz bundan daha acı çizgilerle açıklanabilir mi?

Hâlâ kararsız damat adayları gibi oğunup duran politikacılarımıza gelin de seslenmeyin:

— Beyler, özgür seçimler ortamını sizin kadar biz de istiyoruz. Emelinize meşruluk kazandıracak şartı bir an önce yerine getiriverin ki, hep birden düğün dernek kuralım! Daha ne duruyorsunuz?

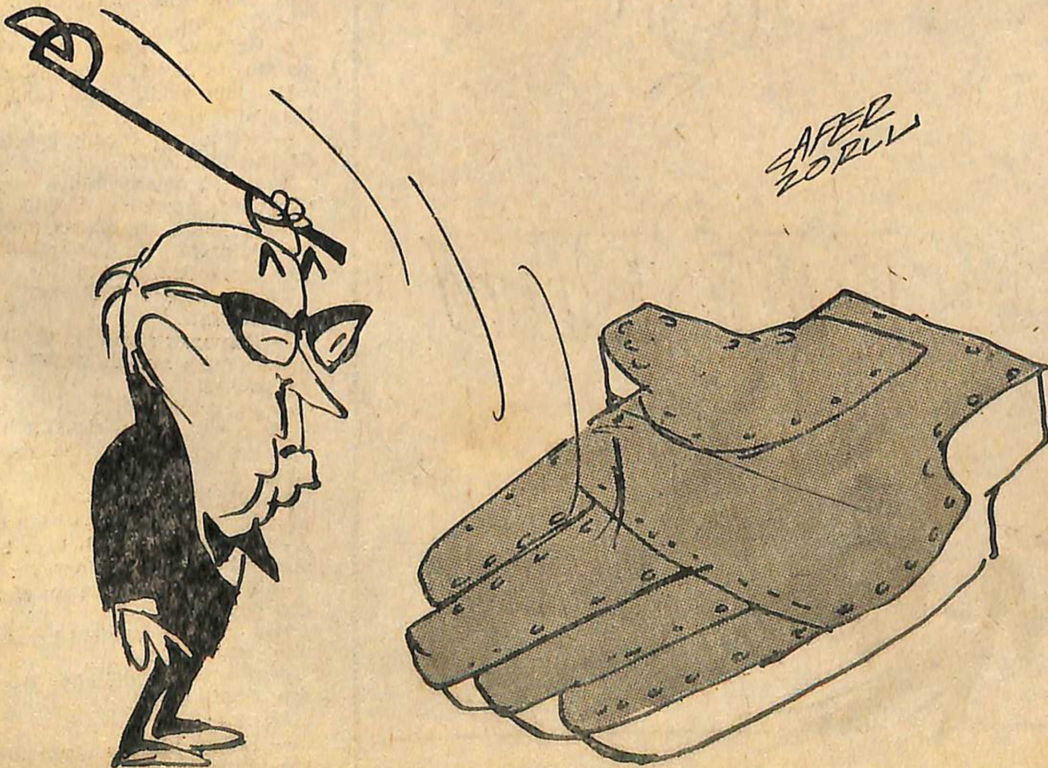
Göreceksiniz: Gerekeni efendice yapıverseler milletle birlikte kendileri de rahat edecekler.

Nikâhta keramet vardır!

AKBABA

— Parti liderleri yurt gezisine çıktı. —

— Bayar, Demirel'i suçladı. —

Tuz Yok Ke mi?

Vedat Saygel

ADAMCAĞIZIN yüzünü görmem yarım dakika sürdü, sürmedi. Kiraladığım bodrum dairesinin anahtarını alırken:

— Bu da apartmanın kapıcısı Ramazan efendi diye tanıştırmıştı mal sahibi. Kiradan başka, ayda otuz lira da ona vereceksiniz.

Nutkum tutulmuştu!

— Hem de otuz lira! O ne parası?

— Çöpleri dökecek, paspas yapacak, çarşı pazar alış verişinizi yapacak...

— Bunları kendimiz de yaparız birader, derken çekingen sesini de şöylesine bir duymuştum:

— E, biz ölek mi bey?... Sekiz nüfus diri diri torpağa mı gömülek?

Görmem de, konuşmam da bu kadarcık olmuştu işte. Ertesi sabah işe giderken baktım, karnı burnunda genç bir kadıncağız merdivenleri paspaslıyor.

— Bu da nesi! Ramazan efendi yok mu?

Sırıtarak burnunu havaya dikti:

— Gapıda arabayı temizliyo.

— Anladık ama bu halinle bu ağır işin hakkından gelebilir misin sen?

— Nidek emice, diye dertlendi kadın. Bi Ramazan efendinin eline bakak da, sekiz nüfus aç mı yatak?

Kadın haklı, biz de karı koca son derece merhametliyizdir.

— Sen ver o bezi bana, git çocuklarının başına, diyerek leğenin yanına çömeldi eşim. Evimin merdivenlerini silmekle ellerim aşınmaz a!

Ohh, büyük bir gönül rahatlığıyla çıktım dışarı. Doğuma hazırlanan bir yavrunun, daha anasının karnındayken kazaya uğramasını önlemiştik belki de... Tüttürdüm sigaramı, yürüdüm yabancısı olduğum semtin durağına doğru. Bekle ki otobüs gelsin! Güneş de yükseldikçe yükseldi mi tepemde! Ortalıkta in cin yok ki otobüsün kaç saatte bir geldiğini sorayım!

— Taşıt mı arıyorsunuz?

Baktım, tanımadığım bir komşu.

— Evet, otobüs bekliyordum.

Dalgın, düşünceli kafasını kaşıdı adam:

— Mahallenin yenisisiniz galiba.

— Evet.

— Nerede oturuyorsunuz?

Apartmanın ismini söyledim.

— E, Ramazan efendiye abone olsana birader.

Meğer semt yeni olduğundan durak gelmiş de, henüz otobüs gelmemiş buralara.

— Kim bu Ramazan efendi?

— Sizin apartmanın kapıcısı...

Şaşkınlıkla döndüm geriye. Doğrusu af 'in adama. Sadece çarşı pazar işlerine bakmakla kalmıyor, şehre ineceklere taşıt da buluyordu demek! Bir hızla:

— Ramazan efendiii! diye bağırarak daldım apartmana.

— Şimdi buralardaydı ama, diyerek belini tuta tuta doğrulmaya çalıştı eşim.

Baktım, aşağı yukarı bitirmiş sayılırdı paspas işini.

— Bir daha seslen bakalım.

Seslendim, çağırışıma kapıcı odasından bir çocuk sesi cevap verdi:

— İşe çıktı. Sen ahan de diyeceğini, ağşama kendine diyem.

Akşama diyecekmiş! Peki biz şimdi ne ile gideceğiz işimize?

Sesimize çıkan bir komşu kadın:

— Bugün gidemezsiniz artık, dedi. Madem uzak yerde çalışıyorsunuz, evi kiralarken Ramazan efendiyle taşıt işini de konuşsaydınız ya...

Akşamı iple çektim. Günü evde geçirdiğimi öğrenen Ramazan efendi:

— Tüüüh, dedi, araba ilâzımdı he mi? Nasıl oldu da unuttum nerde çalıştığını sormaya! Yarından tezi yoh, sabah saat sekiz diyende gapıda hazır ol!

Bu kez para korkusu kapladı içimi:

— Özel araba mı getireceksin benim için?

Değilmiş. Bir nevi servis arabasıymış. Sabah kapımdan alacak, akşam kapıma bırakacak. Ücret olarak da ayda sadece yüz Türk lirası vereceğim.

Karı koca, çoluk çocuk gururun verdiği gizli bir kasıntıyla başladık evin içinde volta atmaya! Nasıl kasılmazsın? Daha iki gün öncesine kadar bir kenar mahallenin gecekondu eskisinde ömür tüketirken, modern bir semtin modern apartmanlarından birine yerleşmişsin ki, rahatın krallarda yok. Konforun saraylarda yok! Kapında kapıcın, altında araban, kurul ha kurul! Ekmek mi lâzım? Çoluk çocuğu sokağa dökmek yok. Uzat başını daire kapısından, sana zahmet:

— Ramazan efendiii, diye şöyle bir seslen yeter.

Hoop, ekmeğin sofranda!

O keyifle başladık sofrayı hazırlamaya. Eşim:

— Ayol şu kuru fasulyenin yanına bir de pilâv yapıverseydik, dedi.

— Yapalım sevgilim, istersen fazladan bir de salata yapalım!

— Yapalım ama pirinç yok ki...

İlâhi... Kadıncağızın düşündüğü şeye bak! Kapıcılı bir evde oturduğuna alışamadı, gitti!

Araladım daire kapısını:

— Ramazan efendiii!...

Pat pat pat, üç dört yaşlarında salyası sümüğüne karışmış bir kız çocuğu çıktı, geldi:

— Ne istiyon emice?

— Ben Ramazan efendiyi, yâni bizim kapıcıyı çağırmıştım kızım.

Öteden anası cevap verdi:

— Ramazan efendi benzinlikte emice, ne ilâzımsa de, çocuk alsın gelsin.

Hay Allah! Gecenin bu saatinde, bacak kadar çocuğu çarşıya nasıl gönderirsin?

— Bu ne biçim kapıcılık birader, diye söylenmişim, hiç yerinde durmaz mı bu adam?

— Geceleri benzinliğe de gitmezse, sekiz nüfus ne yer, ne içeriz emice?

O da kendince haklı. Ona buna yardım ederek kazandıklarını kapıcı parasına ekliyor, iyi kötü geçinip gidiyor her halde.

Kızın yanına bizim büyük oğlanı da katıp, yolladık pirinç almaya. Döndüler, kız bir türlü bizim kapıdan uzaklaşmayı bilmez!

— Sağol yavrum, diyorum, bön bön suratıma bakıyor.

— Hadi gecikirsen evden merak ederler, diyorum, öylesine bekliyor.

Sonunda:

— Orada dikileceğine içeri gir de oturalım bâri, dedim.

— Cık, dedi.

— Peki ne bekliyorsun?

Elini açıp sırıttı:

— Hani bizim bahşiş?

— Yavrum, babana kapıcı parası veriyoruz ya... Her gidişinizde ayrıca size de mi vereceğiz?

Bacaksız çekip giderken:

— Bahşiş almıyak da bi kapıcı parasına sekiz nüfus aç mı yaşıyak emice, demez mi!

Bundan sonra yapacağımı bilirdim. Akşam işten dönerken alırdım alacaklarımı, kimseye açıktan tek kuruş kaptırmazdım!

Sabah gazeteleri aldırmak için Ramazan efendiye seslenen eşim:

— Bizim kapıcı gene değişmiş, dedi.

Baktım, sekiz yaşlarında bir oğlan.

— Ramazan efendi yok mu?

— Yok, dedi. Tüğkâna mal almaya gitti.

Esnafa hamallık yapıyordu besbelli.

— Peki, akşam pirince yolladığımız küçük kardeşin yok mu?

— Kasap tüğkânını bekliyo.

— Annen?...

— Sekiz numaraya çamaşıra gitti.

— Sen?...

— Kiracıların çarşı pazar işlerine bakıyom.

— Peki, merdivenlerin paspasını kim yapacak?

Bizimkini gösterdi:

— Paspası o teyze almış üstüne.

Gazete parasını uzattım, sordu:

— Bizim bahşiş hani?

Bir ellilik de ona verip gazetelerin gelmesini beklerken selâmlaştığımız karşı dairedeki komşu:

— Yeni eviniz hayırlı uğurlu olsun, dedi. Güle güle oturun.

— Sağolun.

— Şansınız varmış ki, evin de, semtin de çok iyisine düştünüz.

Gazetem geldi, yeni tanıştığımız komşu:

— Oğlum şu benim gazetelerimi de getiriver, dedi.

Toz oldu oğlan. Saniye geçmeden de getirdi gazeteleri. Üstelik ne ana parasını aldı, ne bahşiş istedi.

— Arabaya gelmiyor musunuz?

— Geliyorum.

Eşim paspasa başlarken indik merdivenleri.

— Ramazan efendiyle götürü usulü anlaştınız mı, oh, geçim derdiniz de kalmaz.

— Anlayamadım.

Elini cebine attı, sigarası bitmiş:

— Şuradan alıverelim, deyip yürüdü.

Haydi, ben de ardından... Sigarayı aldı, tezgâhtaki orta yaşlı adama:

— Sizin yeni kiracı, diye beni tanıştırdıktan sonra çıkarken:

— Bu dükkân Ramazan efendinindir, dedi.

Beş on adım ilerdeki kasaba, evin etini ısmarladı:

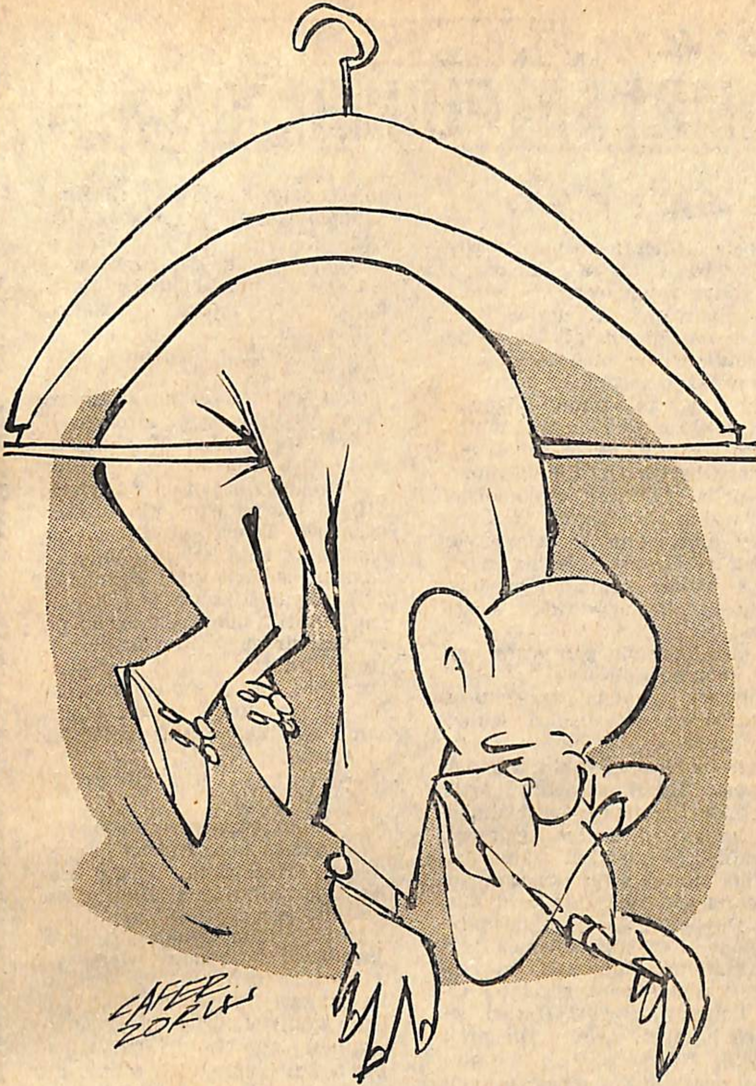
— Bu kasap dükkânı da Ramazan efendinindir.

Manava:

— Bugün bir şey lâzım değil, deyip yürürken açıklamayı unutmadı: Burası da Ramazan efendinin...

T PRAK REF RMU

— Ecevit, «Demokrasi askıya alınıyor» dedi. —

Şaşkınlıkla sordum:

— Bizim Ramazan efendi o kadar zengin demek!

— Zengin değil, son derece iyi adamdır, diye düzeltti. Hizmet ettiği insanların rahatı için hiçbir fedakârlıktan kaçınmaz. Diyelim piyasada her hangi bir maddenin sıkıntısı başladı da, bulamadın değil mi? Ona bir kerecik falan şey yok de yeter! «Yoh mi» dedi mi, bil ki ertesi gün bir dükkân açıp o yoku var edecektir! Bakın, o pirincin karaborsaya düştüğü günlerde, «Pirinç yoh he mi?» dedi, şu bakkal dükkânını açtı. «Ispanah yoh he mi?» dedi şu manavı açtı. «Et yoh he mi?» dedi, kasabı açtı.

Kapımızın önünde bekleyen taksiye kurulurken, devam etti:

— Semtin taşıtsızlığı yüzünden çektiğimiz sıkıntıyı görüp, «Araba yoh he mi?» dedi, altımızdaki şu taksiyi aldı!

— Masrafı olmuyor mu? demeye hazırlanırken:

— Anlaşmanı ona göre yapacaksın, dedi. Bakın ben, çalıştığım yerden maaşımı almamla kuruşuna kadar Ramazan efendiye veririm, sonra koca bir ay başımı dinlerim. Param yetiştiydi, yetişmediydi; yağım kalmadıydı, etim bittiydi; araba geldiydi, gelmediydi meselem yok! Geri kalan her şey beni değil, Ramazan efendiyi düşündürür artık!

— Ya maaşınız masraflarınıza yetmezse?

— Dedim ya, sorumlusu Ramazan efendi olduğu için beni hiç ilgilendirmez.

Araba doldu, direksiyona Ramazan efendinin geçmesini beklerken başkasını görünce nedenini sordum:

— O, şu sıralarda sanırım yeni açtığı giyim evindedir, dedi. Hak vermek gerek adamcağıza. Arabayı da o sürerse, sekiz nüfusa kim bakar, kim doyurur?

Vedat SAYGEL

YELPAZE

Refik ERDURAN

BABALAR MABALAR

BABALAR hiç alınmasınlar. Ben kendim de babayım; onun için rahat konuşabilirim babalık konusunda.

Efendim, analık yüce, ulvî, kutsal falan sayılır da, babalık kavramının çevresinde belli belirsiz bir mizah kokusu vardır.

Çünkü analık katı bir gerçek, babalık ise bir iddiadır. Kadın bebeği hücreden geliştirir, doğurur, emzirirken, erkek «Ürüyorum» diye kasılır sadece.

Kasılışının gerçeklere dayanıp dayanmadığını ise hiçbir zaman yüzde yüz kesinlikle bilemez. Bir erkeğin, başkasından peydahladığı bebeği bir kadına «Senin çocuğun» diye yutturuşunu gösteren hiçbir güldürü yoktur da, tersi mizah edebiyatının en basmakalıp konularından biridir.

Üstelik dilimizdeki baba sözcüğü ses olarak da çoğumuza hafiften komik gelir, o yüzden birçok gülümsetici nesneler yahut durumlara uygulanır.

İskele babası, baba tatlısı, baba hindi, baba torik, babaları tutmak gibi lâflar duyunca gülmek gelmez mi içinizden?

Benim gelir. Onun için geçen hafta yurdumuzda bir Babalar Derneği kurulduğunu öğrenince tebessüm eyledim.

Başlıca amacı her yıl Türkiye'de de bir Babalar Günü kutlanmasını sağlamak olan derneğin beş kurucusu var. Beşi de erkek. Galiba beşi de baba.

Hedef babalığı kutlamak olduğuna göre, bence derneğin kadınlar tarafından kurulması gerekirdi. İnsanların kendilerini kutlatmak için örgütlenmeleri biraz tuhaf değil mi sizce de?

Ama derneğin yayınladığı ilk çağrıyı okuyunca henüz Türkiye'de kadınların böyle bir işe önayak olmalarının niçin beklenemiyeceğini anladım.

Buyurun çağrıdan üç cümle:

«Evlerimizin reisi babaları bu yıldan başlayarak her yıl Haziranın üçüncü pazarında hep birlikte selâmlayalım. Onlar hudutta vatanı bekleyen Mehmetçikleri, cephelere mermi taşıyan Ayşeleri yetiştiren vatansever babalardır. Onlar eşlerini «At, avrat, silâh» diyerek en kutsal emanet bilen Türk babalarıdır.»

Aslında böyle özel gün kutlama âdetleri Batı merkezlerinde hediyelik eşya satışını arttırmak isteyen mağaza sahiplerinin desteğiyle yerleştirilmiş geleneklerdir. Şu durumda, Batıdan biçimleri alıp özler üstünde hiç düşünmemek huyumuzun yeni bir örneği oluyor. Şöyle ki:

Son yıllarda Batının kadınları, her iki cinsten aydınları ve gençleri arasında gelişen iki büyük akımdan biri savaş düşmanlığı öteki de kadın - erkek eşitliği. Eğer yukarıdaki cümlelerin benzerleri Batı merkezlerinden birinde yayınlansaydı, dernek çok ağır protestolarla karşılaşır, belki de öfkeli kadınlar tarafından camı çerçevesi indirilirdi.

Zira Babalar Derneğimizin ilk çağrısından buram buram iki özlem tütüyor:

1. Erkek üstünlüğü.
2. Savaş romantizmi.

Evlerimizin reislerinin ille de babalar olması gerektiği tezine karşı çıkacak analar bizde de bulunur sanırım.

Vatanseverlik ölçüsünün babalar tarafından Ayşelerin cephelere mermi taşımak için yetiştirilmesi olabileceğini de kabul etmek güçtür. Savaş olmaz, mermi taşınacak cephe bulunmazsa, kızlarımıza vatan sevgisi aşılamakta zorluk mu çekeceğiz?

Hele yurdumuzda babaların eşlerini «en kutsal emanet» bildiklerini ileri sürdükten sonra, aynı eşleri «at, avrat, silâh» formülüne sokarak bir hayvan ve bir âletle aynı değerde göstermek neyin nesidir? Kadınlarımız da ortaya «inek, herif, tencere» diye bir lâf atsalar, erkeklerimiz ne derler acaba?

Her neyse... Çağrı konusu bir yana, dernek kuruldu. Bundan sonra Anneler Günü gibi bir de Babalar Günü kutlayacağız her yıl hayırlısıyla.

Kutlayalım bakalım! Biraz da bizim mağazalarımızın kasaları şenlensin.

Yalnız, niye analarda babalarda duralım? Büyükanalar, büyükbabalar, teyzeler, halalar, amcalar, dayılar da birer gün ve birer dernek istemezler mi? Aynı kadirbilirlik yengelere, eniştelere, eltilere, baldızlara, bacanaklara, hattâ hattâ kaynanalara niçin gösterilmesin?

Ben her günü İnsanlar Günü bilip biribirimize yıl boyunca saygı göstereceğimiz vakti bekliyorum asıl. O zamana kadar İskele Babalarından Korunma Derneğinin kıdemli üyesiyim.

Refik ERDURAN

VÂLÂ NURETTİN

50 YILIN AKBABA ANTOLOJİSİ

DERLEYEN: KUDRET SİNAN

İPSİZİN FELSEFESİ

İPSİZ Ali soğuktan pek korkardı. Bundan dolayı da kendisini kışın dertlerinden koruyacak pek pratik bir usul bulmuştu: Her sene sonbaharın sonlarında bir hırsızlık denemesi yapardı. Eğer bu denemede başarıya ulaşmışsa ne âlâ.. vurduğu vurgunla hemen bir dam altı kiralar, odununu, kömürünü tedarik ederek kışı sıcacık geçirirdi.

Peki ya yakalanmışsa?...

Yakalanmak da İpsiz'in canına minnetti. Çünkü o zaman da hapishanenin şefkat dolu kucağına sığınıyor demekti. Tepede deliksiz bir tavan, dört tarafta sağlam dört duvar, ortalıkta tatlı bir ılıklık... İpsiz Ali'nin de aradığı zaten bunlardan fazla bir şey değildi. Ama oturduğu yer hapishane imiş, insanı istediği zaman dışarı salmazlarmış.. salmasınlar! Daha iyi ya. Mevsim yaz değil ki dışarı çıkıp da canı hava almak istesin! Mevsim yaz olsa, İpsiz'i bağlasalar kimse durduramazdı. Çünkü İpsiz'in ustalıklarından biri de buydu: Öyle bir hırsızlık yapardı ki cezası en fazla beşbuçuk, bilemedin altı aylık olurdu. Uzmanlaşmıştı bu konuda. Cezayı yargıç kadar iyi tartmasını bilirdi.

İpsiz, geçen yılın Ekim ayı sonlarında yine her zamanki usulüne başvurdu. Denemesi, birinci plânı değil de ikinci plânı gerçekleştirdi; yâni çalma işinde falsolu davrandı ve enselendi. Eh onun için ortada farkeden bir şey yoktu. Kendi özel bir yer kiralayacağına göre kışı her zamanki mekânında, hapishanede geçirecek, soğuk kış günlerinin derdinden uzak olacaktı.

Gelin görün ki bu sefer işe şeytanın parmağı karışmıştı. Mahkemenin tâyin etmiş olduğu beylik avukat mı kendisini pek hararetli olarak savundu, yoksa yargıçlar mı acemi idi? Velhasıl bir aksilik oldu: İpsiz'in mükemmel altı ay tutabilecek cezası iyi ölçülüp biçilemedi; gül gibi altı aylık suçuna karşılık kendisine dört ay —evet topu topu dört ay— ceza kestiler...

İpsiz Ali bu haksızlığa fena halde içerledi. Dört ay kendisi için hiç de yeterli değildi. Havalar şöyle bir güzelce ısınmadan hapishaneden çıktığında ne yapıp nereye gidecekti? Bunun için kışı pek düşünceli, pek neşesiz geçirdi.

Dört ay nedir ki? Göz açıp kapayana kadar geçti. Bu dört ay tamam olup da serbest bırakıldığı gün İpsiz, tahliye edilmiş gibi değil, zindana atılmış bir adam gibi üzgündü. Aksine hava yağmurluydu, yaman da bir rüzgâr esiyordu. Oysa onun sırtında yazlık ceket, ayağında beyaz bir ayakkabı vardı. Yıllardan beri böyle bir hava ile karşılaşmamıştı. Meret dünya, bâri bir paltosu olsaydı ya!...

Arkasından kapanan hapishane kapısına âdeta içi sızlayarak baktı. Bir baba ocağından ayrılmanın sızısı vardı içinde. Ağır ağır, dertli dertli, üşüye üşüye ilerlerken birden aklına geldi: Bir yerden bir palto aşırmak. Yakalanmazsa bir palto sahibi olmuş demekti. Yakalanırsa da daha iyiydi. Bu işin cezası her halde iki ay kadar tutardı ve kendisinden haksız olarak kesilmiş o iki ayını doldurmak üzere yeniden sıcağı sıcağına hapishanesine dönerdi.

Büyük bir elbiseci dükkânının önünde durdu. Bir süre vitrini inceleyip sonra içeri daldı. Hiç tereddüt etmeden, eli bile titremeden, ortalarda duran sakallı bir mankenin sırtındaki paltoyu çıkardı ve kendi sırtına geçirdi.

Her halde onu mağazada çalışanlardan biri sanmışlardı ki, yaptığına dikkat eden bile olmadı. O da ağır başlı tavrıyla mağazadan ayrıldı. Böylelikle bir palto sahibi olmuştu.

Lâkin insanın sırtında palto da olsa kış yine kıştır ve soğuktur. Hele karın aç olursa, gece de yatılacak belirli bir yeri bulunmazsa...

İpsiz'in karnı adamakıllı acıkmıştı. «Nerede yatıp nerede barınacağım?» düşüncesi de zihnini durmadan kurcalıyordu. Durumunu ölçtü, biçti; bir mühendis gibi hesapladı. Şu sonuca ve karara vardı: İki ay hapse mahkûm olacak bir suçluluk işine koyulayım.

Böyle bir suçluluk icat etmek kendisi için pek zor olmadı. İpsiz, sırtındaki mükemmel paltosuyla hemen bir lokantaya girdi. Sıra ile şu yemekleri ısmarladı: Düğün çorbası, uskumru dolması, etli fasulye, et suyu, hindi kızartması, pilâv, limonata, sütlü kahve, keşkülfukara, baklava...

Bu yemeklerin kimisini yedi, kiminden birer lokma aldı, kiminin ucundan içti, kimini geri gönderdi. Garsonlar bu şık müşterinin hovardalığına şaşıyorlar, etrafında fır dönüyorlardı. Nihayet hesabı getirdiler: Altıyüz on kuruş (1).

İpsiz Ali hesap pusulasına şöyle bir baktı. Sonra sandalyesinde geriye kaykılarak:

— Bana İpsiz Ali derler, dedi. Benden değil altıyüz on kuruş, altıyüz on para bile alamazsınız. İsterseniz deneyin.

Sonra şık paltosunun düğmelerini çözüp alttaki hırpani elbiselerini gösterdi. Rahat rahat beklemeye hazırlandı: Şimdi şüphesiz polis çağrılacak ve kendisini ona teslim edeceklerdi. Ama umduğu gibi çıkmadı. Garsonlar kendi aralarında kısa bir müzakere geçtiler. Ardından bir kaçı gelip İpsiz'i yan koridora çektiler:

— Yediklerinin paralarını getirir, bunu geri alırsın!...

Diyerek sırtından paltosunu çıkardılar ve onu usulca sokağa dehlediler.

İşte bu hesapta yoktu. Yeniden paltosuz kaldıktan sonra artık kendisini mutlaka tutuklatması bir zorunluluk haline gelmişti. Etrafına canı sıkkın sıkkın bakındı. Bir kış sonu ramazanıydı. Minarelerde mahyalar kurulmuştu. Büyük zekâsı yine işlemeye başladı: Karakola düşmek için şu mübarek ramazanda sarhoşluk etmekten daha güzel bir çare bulunur muydu? Kararı verince harekete geçti. Bir polis kolladı. Nihayet ileride bir tanesine raslayınca hemen sarhoş taklidi yapmaya başladı. Yalpa vuruyor, sendeliyor, ara sıra nâralar atıyordu. Onu bu halde gören polis seslendi:

— Hişt!... Buraya gel!

Dedik ya İpsiz talihsiz bir günündeydi. Tam o sırada yanda bir gürültü koptu. Sokaktan gülüp oynaşarak maskeli baloya giden birçok gençler çıkmıştı. Yazlık kıyafeti ile, polis onu da mahsus böyle kılık değiştirmiş biri zannetti. Gerçekten sarhoş olup olmadığını anlamak için ağzını hohlattı. Bir şey kokmadığını anlayınca artık ilgilenmedi.

İpsiz yine tutuklanmamıştı. Mahçup ve üzgün polisten ayrıldı. Durgun, düşünceli yoluna devam etti. Biraz yürüdü. Bir durakta gayet ciddi ve kibar görünüşlü bir hanımefendi duruyordu. Bu sefer işi sağlamdı: Bu hanımefendiye bir söz atacak, hanımefendi hemen polise şikâyet edecek, neticede karakolun sıcacık kapıları ona açılacaktı. Kadının yanına yaklaştı; bıyıklarını burdu:

— Ah be imanım hanımefendiciğim!

Diye seslendi. Kadın aldırmazsa işi daha da ileriye vardıracaktı. Ne çare ki hanımefendinin fısıltılı cevabı şu oldu:

— Vizitem beş liradır beyim!

İpsiz bir yıldırım gibi oradan uzaklaştı. Tenha sokaklarda bir kocaman kaldırım taşı bularak yeniden caddeye çıktı. Hırsından deli gibiydi. Elindeki taşı, herkesin gözleri önünde, kaldırdığı gibi lüks bir mağazanın ışıltılı vitrinine fırlattı. Cam şangur şungur yere indi. Paniğe kapılan halk oraya buraya kaçıştı. Mağazanın sahipleri dışarı fırladılar ve sordular:

— Kim kırdı? Kim kırdı?...

— Ben kırdım.

— Şimdi şakanın sırası mı ya?

— Vallahi ben kırdım!...

— Git işine yahu, hiç bin liralık camı kıran sen olsan «Ben kırdım» der miydin?

İpsiz Ali'nin ayakları birden suya erdi. Eğer ısrar ederse ve camı kendisinin kırmış olduğuna bunları inandırırsa bu işin sonu kötüydü. Öyle iki ay falan değil, sağlam bir altı aydan fazlası vardı bunun ve o zaman da o güzelim yaz günlerini baştan başa hapishanede tahtakurularına yem olarak geçirecekti. Heriflerin telâşlarından ve inanmayışlarından yararlanarak oradan uzaklaştı. Ne var ki tutuklanmaktan yana bugün gerçekten şansız olduğuna içerlemekten kendini alamıyordu.

Yeniden karanlık sokaklara daldı. Bir hayli gittikten sonra, dalgın ve düşünceli, bir fabrikanın önünde durdu. Gece işçileri aralıksız çalışıyorlardı. İpsiz bunları seyre koyuldu. İçinde bir damarın atmaya başladığını hissetti: Ne iyi şeydi. Bu adamlar çalışıyorlar, hem kendilerini hem de başkalarını besliyorlardı. Alın teriyle, belki zahmetli, fakat rahat ve şerefli bir yaşama... İpsiz, hayatında ilk defa olarak çalışıp çabalamak, alın teri dökerek yaşamak arzusunu duydu. Artık serserilikten, hırsızlıktan vazgeçse!... Şöyle şu işçiler gibi o da namusu ile yaşasa!... Niçin olmasındı?...

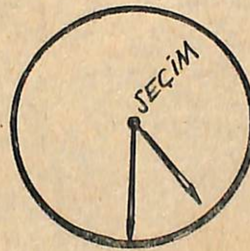
Dalmış düşünüyordu ki birden ensesine iki el birden yapıştı. Sağına baktı: Palabıyıklı bir polis. Soluna baktı: Kabasakal bir bekçi!...

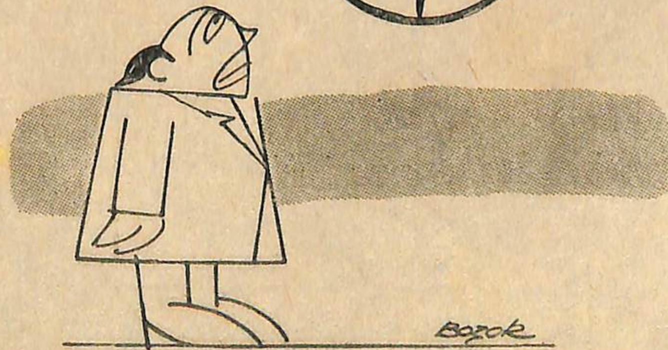
— Seni gidi edepsiz seni... Demek her gece malları aşıran sendin ha? Bu sefer erkenden gelmiş de içerisini gözlüyorsun. Hadi bakalım karakola!...

İpsiz, polisle bekçinin arasında karakola giderken şöyle düşünüyordu:

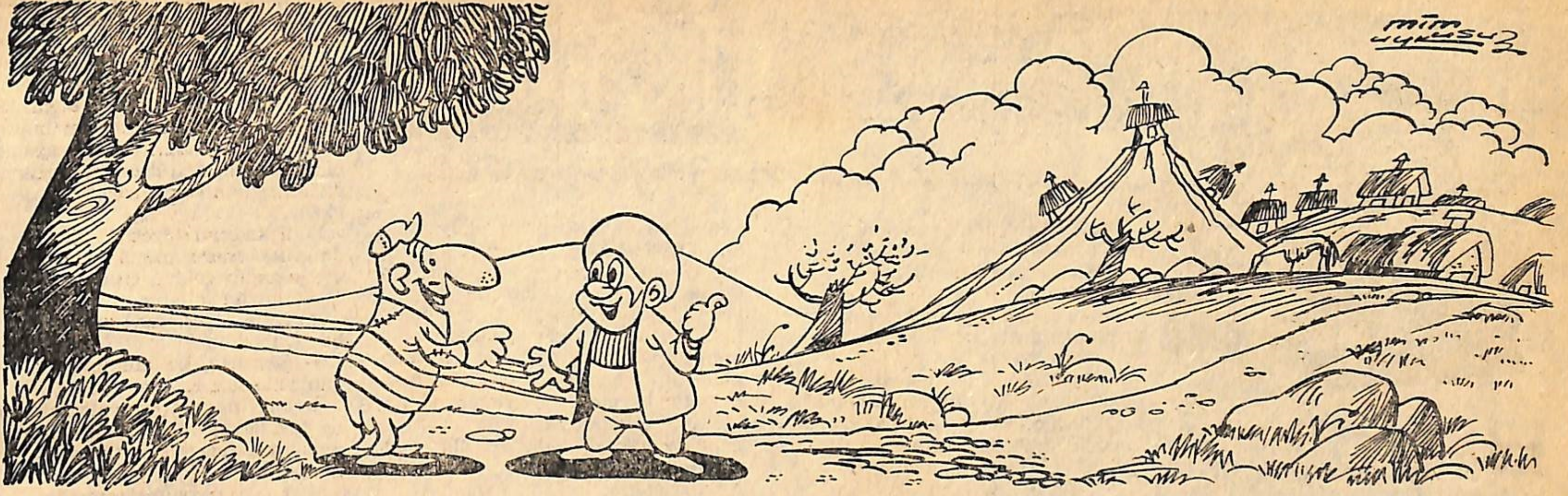
— Ne talih be yahu!... Bu kadar rezalet yaptım tutmadılar da, kırk yılda bir namuslu olmayı daha aklımdan geçirir geçirmez enselediler!...

(1) Hikâyenin Akbaba'da yayınlandığı tarih 1926'dır. O tarihte bu kadar yemeğe bu kadar para ödemek büyük bir hovardalık sayılırdı.

— Demirel «Meclis'in zenbereğini kırmışlar» dedi. —

— Hocam, Milletvekilleri yurdu dolaşıyorlarmış...
— İnanmam... Doğru olsaydı bir gün de bizim köye uğrarlardı!..

Nasreddin Hoca'ya Mektup

HOCAM, seni çağıma getirdi Anadolu;
Türk halkı, Türk köylüsü zekâdan yana dolu...

HOCAM, Türk mizahının başlangıcı, pîrisin;
Güldüren, düşündüren, yaşayan espirisin.

Yeri gelince hemen: «Nasreddin Hoca...» deriz;
Bir öykünü anlatır, anlatır da güleriz.

Bugün itibar gene giyim ile sükseye;
Kürkümüz yok ki Hocam diyelim: «Ye kürküm ye!»

Kemeri sıka sıka alıştık gitti işte;
Dostlar görsünler bizi gene alış verişte.

Yediğimiz çay, simit; kuru yavandır bazan;
Öldüler birer birer, ne kap kaldı, ne kazan...

Senin çektiğin gibi iple çekeriz ay'ı;
Kimi almış kul payı, kimi de Tanrı payı...

HOCAM, çağımızda da eski Ay'ı kırparlar;
Kırparlar, kırparlar da borç ve taksit yaparlar.

Yan ödeme denince ipe un seriliyor;
Milletvekillerine ne zamlar veriliyor...

Hakkımızdan çoğunu istemekte biz yokuz;
Yüzden vazgeçtik Hocam, verilsin doksan dokuz.

Bütçeyi denkleştirip atlatırlar vartayı;
Zamlara tam alıştık, çekeceğiz cartayı...

Et, süt, balık, yumurta girmez memur ağzına;
Bir gün: «Buyurun,» deriz, «cenaze namazına!»

Oyumuzu alanlar dediler: «Halk yutarsa...»
Vaatle demokrasi tutmadı, ya tutarsa...

Kesen bir daha keser gene bindiği dalı;
Görürüz sapır sapır düşen birçok aptalı...

«Kırk akçe eder.» dedin Timur'un peştemalı;
Siyasinin taptığı koltuk daha pahalı...

Bizde bu sabır varken neler neler besleriz;
İki meclis az geldi, iki daha isteriz!

Kaşık gene onlarda, fıkrana mı gülelim?
Versinler şu kaşığı, biraz da biz ölelim!

Şimdi açıkgöz derler rüşvet, haram yiyene;
Hiçbir şey öğretmedi bilenler bilmeyene...

Her yerde sayıyorlar vurguncu hatırını;
Ürkütmezsen bir şey yok fincancı katırını...

İşsizlere iş olsa gidecekler tâ Ay'a;
Mark sesini duyanlar kaçıyor Almanya'ya.

Nerde var böyle deniz, böyle gök, böyle hava...
Yapamadık gitti biz turistlere bir helva.

Senin icadın gibi, tutmuş kar - ekmek yemiş,
Personel Kanunu'nu yapan da beğenmemiş...

Reformlar konusunda çekiyoruz tasayı;
Kırpa kırpa benzettik kuş'a Anayasa'yı...

Dargelirli dert döktü, kimseler işitmedi;
Koltuklar gitti ama hâlâ kavga bitmedi...

* * *

HOCAM, yüzyıllar boyu espirinde saklısın;
Daha iyi anladık, HOCAM sen de haklısın.

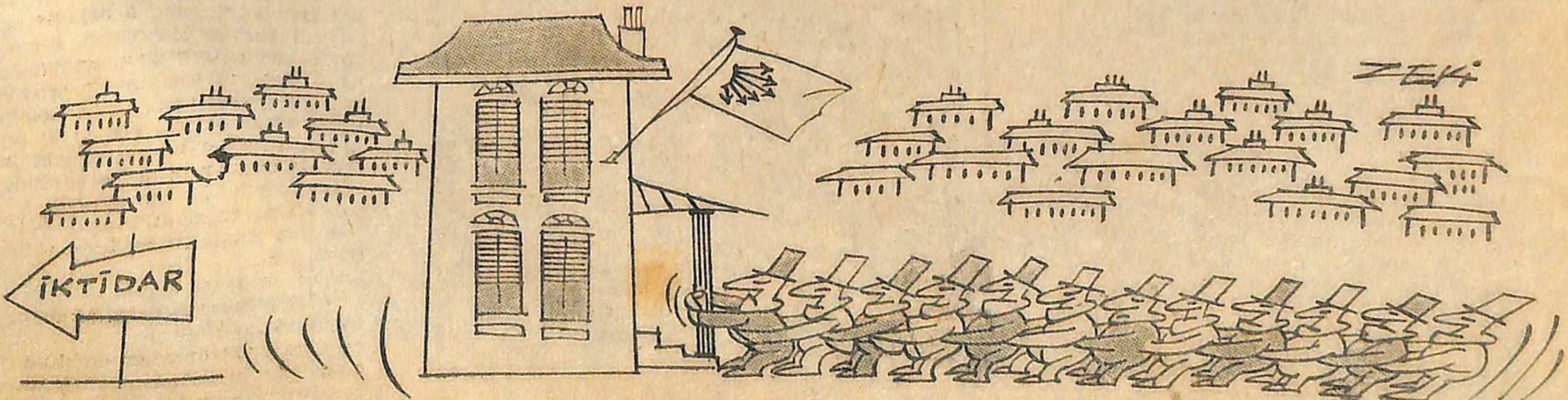
En ince düşüncede, kahkahada sen varsın;
Düşündürür, güldürür, sen bizlerle yaşarsın...

HOCAM, fıkralarınla eskilerde, dündesin;
HOCAM, sen yarınlarda, HOCAM, sen bugündesin.

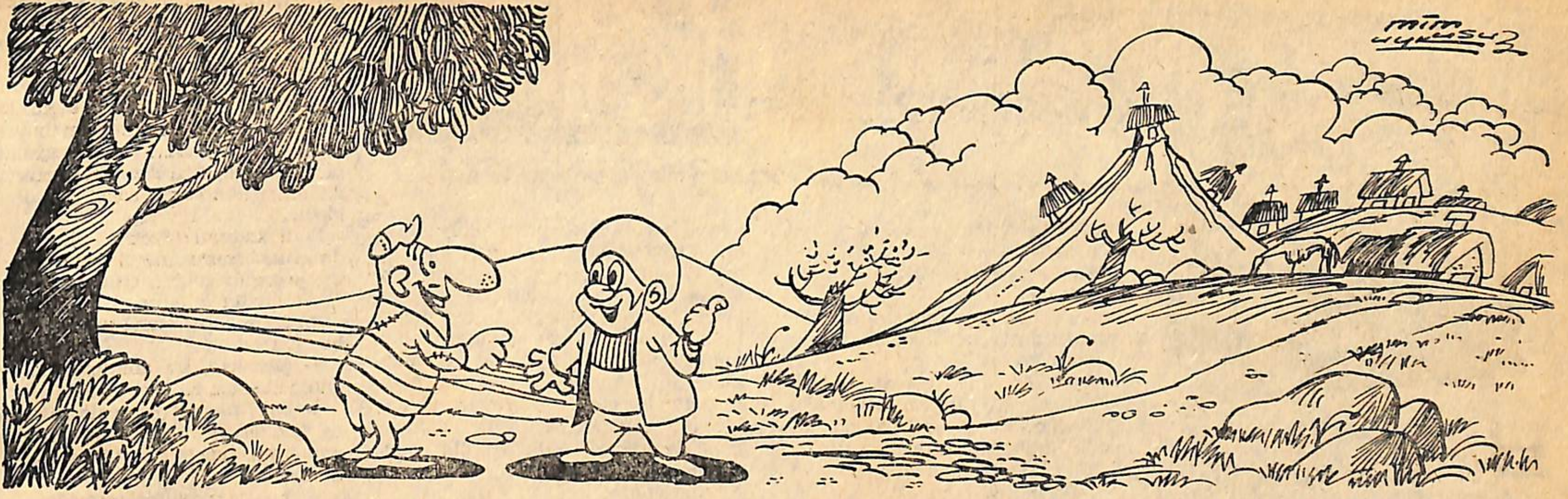
Halkı senin gibi kim güldürmeyi başarır?...
Ruhun şâdolsun derken gözlerimiz yaşarır...

Mukadder ÖZAKMAN

— CHP'de çekişme devam ediyor. —

— Hocam, Milletvekilleri yurdu dolaşıyorlarmış...
— İnanmam... Doğru olsaydı bir gün de bizim köye uğrarlardı!..

Nasreddin Hoca'ya Mektup

HOCAM, seni çağına getirdi Anadolu;
Türk halkı, Türk köylüsü zekâdan yana dolu...

HOCAM, Türk mizahının başlangıcı, pîrisin;
Güldüren, düşündüren, yaşayan espirisin.

Yeri gelince hemen: «Nasreddin Hoca...» deriz;
Bir öykünü anlatır, anlatır da güleriz.

Bugün itibar gene giyim ile sükseye;
Kürkümüz yok ki Hocam diyelim: «Ye kürküm ye!»

Kemeri sıka sıka alıştık gitti işte;
Dostlar görsünler bizi gene alış verişte.

Yediğimiz çay, simit; kuru yavandır bazan;
Öldüler birer birer, ne kap kaldı, ne kazan...

Senin çektiğin gibi iple çekeriz ay'ı;
Kimi almış kul payı, kimi de Tanrı payı...

HOCAM, çağımızda da eski Ay'ı kırparlar;
Kırparlar, kırparlar da borç ve taksit yaparlar.

Yan ödeme denince ipe un seriliyor;
Milletvekillerine ne zamlar veriliyor...

Hakkımızdan çoğunu istemekte biz yokuz;
Yüzden vazgeçtik Hocam, verilsin doksan dokuz.

Bütçeyi denkleştirip atlatırlar vartayı;
Zamlara tam alıştık, çekeceğiz cartayı...

Et, süt, balık, yumurta girmez memur ağzına;
Bir gün: «Buyurun,» deriz, «cenaze namazına!»

Oyumuzu alanlar dediler: «Halk yutarsa...»
Vaatle demokrasi tutmadı, ya tutarsa...

Kesen bir daha keser gene bindiği dalı;
Görürüz sapır sapır düşen birçok aptalı...

«Kırk akçe eder.» dedin Timur'un peştemalı;
Siyasînin taptığı koltuk daha pahalı...

Bizde bu sabır varken neler neler besleriz;
İki meclis az geldi, iki daha isteriz!

Kaşık gene onlarda, fıkrana mı gülelim?
Versinler şu kaşığı, biraz da biz ölelim!

Şimdi açıkgöz derler rüşvet, haram yiyene;
Hiçbir şey öğretmedi bilenler bilmeyene...

Her yerde sayıyorlar vurguncu hatırını;
Ürkütmezsen bir şey yok fincancı katırını...

İşsizlere iş olsa gidecekler tâ Ay'a;
Mark sesini duyanlar kaçıyor Almanya'ya.

Nerde var böyle deniz, böyle gök, böyle hava...
Yapamadık gitti biz turistlere bir helva.

Senin icadın gibi, tutmuş kar - ekmek yemiş,
Personel Kanunu'nu yapan da beğenmemiş...

Reformlar konusunda çekiyoruz tasayı;
Kırpa kırpa benzettik kuş'a Anayasa'yı...

Dargelirli dert döktü, kimseler işitmedi;
Koltuklar gitti ama hâlâ kavga bitmedi...

* * *

HOCAM, yüzyıllar boyu espirinde saklısın;
Daha iyi anladık, HOCAM sen de haklısın.

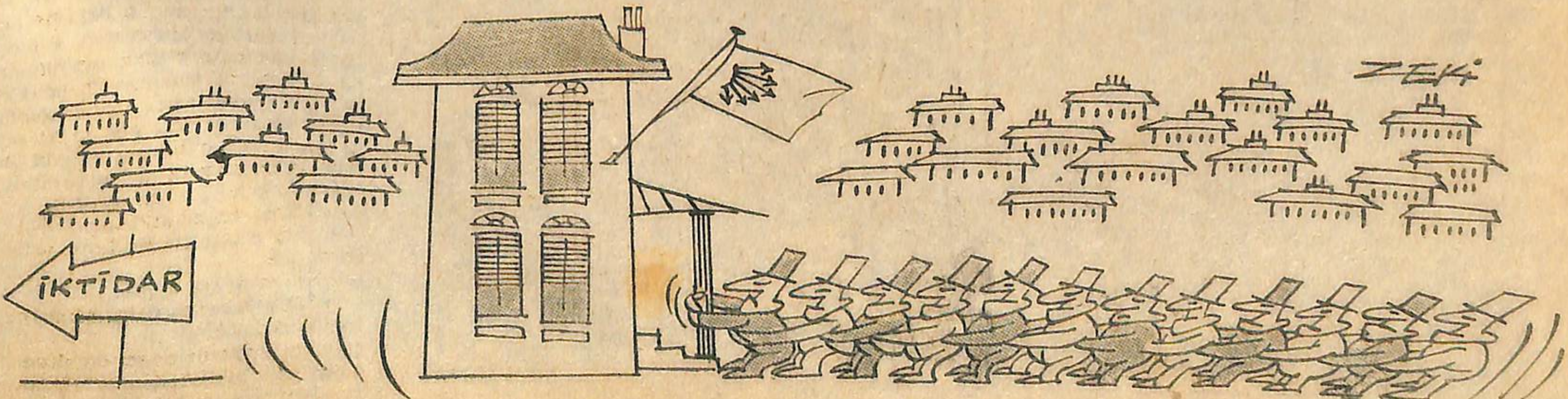
En ince düşüncede, kahkahada sen varsın;
Düşündürür, güldürür, sen bizlerle yaşarsın...

HOCAM, fıkralarınla eskilerde, dündesin;
HOCAM, sen yarınlarda, HOCAM, sen bugündesin.

Halkı senin gibi kim güldürmeyi başarır?...
Ruhun şâdolsun derken gözlerimiz yaşarır...

Mukadder ÖZAKMAN

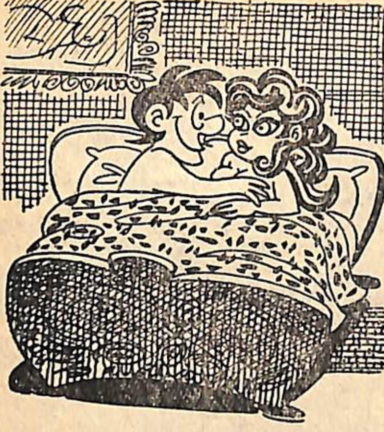

— CHP'de çekişme devam ediyor. —

Sen Hovardalık Kim

muzaffer izgü

Bu yaşa dek geldim, çapkınlığın çe'sini, hovardalığın da ho'sunu bilmem. Ama nedense geçenlerde şeytana uyduk, bir çapkınlık yapalım dedik. Daha doğrusu, bana kalsa yine de çapkınlık falan edemezdim ya, kadın hep pas verdi durdu boyuna... Sahil gazinolarından birinde oturmuş düşünüyordum... Önümde biram, gözümün önünde alabildiğine masmavi Boğaz, arka taraftan gelen tatlı bir müzik, öyle kaptırmıştım ki kendimi bu havaya, ancak o kadının gazinoya girmesiyle kendime gelebildim. Kadın o denli güzeldi ki, bir anda bana denizi, havayı, müziği unutturuverdi... Dalmış kalmışım kadının yüzüne bakarken. Sarı saçlarının çevrelediği minyon yüzünde, apayrı bir çekicilik var... Kalkık burunlu, eskilerin dedikleriyle, hokka ağızlı, uzun uzun kirpikli bir âhu... Hemen benim bir sıra önümde iki masa ötede oturuyor... Oturması da sağolsun, çok cömert faslından olduğundan, bu arada kalçasını da tetkik etmek fırsatını buldum... Geniş kalçalı, dik göğüslü bir kadın...

Epeyce baktım kadına... Sonra birdenbire karım geldi aklıma, mesleğim geldi aklıma, çeviriverdim başımı başka tarafa... Fakat başım benim emrimde değil sanki... Hele gözlerim... Durmadan kayıp gidiyorlar kadından tarafa... Kadın, birasını içtikten sonra, hiç ummadığım bir şey oldu... Kalktı bana doğru geliyor. Arkama baktım, acaba kimin yanına gidiyor diye, ama benden başka kimse yok o tarafta... Geldi geldi yanımda durdu:

— Sizi birisine benzetiyorum, dedi.

— Şey, dedim, ben falancayım...

— Aa aa sahiii! diye bağırdı. Sizi bir edebiyat gecesinde görmüştüm. Vallahi bilmezsiniz sizin ne denli hayranınızım. Bayılırım size...

Şaşırmışım... O şaşkınlıkla:

— Şey bana mı, yoksa yazılarıma mı? diye sordum.

— Yazılarınıza, bayılırım sizin makalelerinize...

— Ama ben şey, makale yazmam ki hamfendi, mizah hikâyeleri yazarım.

— Ay canım işte, ben de hep makale derim... Ne bileyim, bazan aklıma gelmez, nerdeyse romana bile makale diyeceğim tutar...

— Buyrun oturmaz mısınız?

O tatlı ağzını büzerek, hem de gözlerimin içine bakarak:

— Rahatsız etmeyeyim, dedi.

— Aman ne rahatsız etmesi hamfendi, buyrun buyrun...

Geçti, karşıma oturdu... Ben hâlâ olanlara inanmıyor, kendimi bir hikâyenin iskeletini çiziyor veya rüyada zannediyorum. Ve inanır mısınız bu rüyanın hiç mi hiç bitmesini de istemiyorum...

— İsminiz efendim? diye sordum.

— İsmim mi, Nesrin...

— Memnun oldum Nesrin hanım... Bir bira veya başka bir şey?...

— Yoo teşekkür ederim, ben sizinle konuşmak için geldim masanıza... Acaba şey, nasıl yazarsınız yazılarınızı?

Oh be, böyle bir kadından bu soruyu duymak ve ona cevap vermek... Omuzlarım da pek geniş değildir amma, bu soru karşısında elimden geldiği kadar genişleterek:

— Vallahi hamfendi, diye sırıttım. Öyle tuhaflıklarım yoktur. Basbayağı, evde yazı makinesini önüme alır, yazmaya başlarım... Bazan da kırlarda yazmayı tercih ederim... Ama çoğu zaman konu düşünmek için çıkarım kırlara...

— Ne kadar zamanda yazarsınız bir makalenizi?

— Hikâyemi diyorsunuz, şöyle iki üç saat içerisinde...

— Ay biliyor musunuz, ben bayılırım edebiyata... Çok da okurum... Ama kimbilir siz ne kadar çok okursunuz?

— Eh oldukça...

— Evimde bir kütüphanem vardır... Kütüphanem diyorsam kocaman bir şey zannetmeyin, yüz kadar kitabım var...

Bir kaç kitap ismi sordum ama, okumamış... Elbette, yaşı daha çok gençti, olsa olsa yirmiüç, yirmidört... Benim yaşa gelinceye dek, okuduklarımın hepsini okuyabilirdi... Daha epeyce sorular sordu bana. O sordu, ben cevapladım. Bu arada bekâr olduğunu da söyledi bana... Daha doğrusu dul olduğunu... Kocasından da edebiyata olan merakı yüzünden ayrılmış... Adam hödüğün tekiymiş. Hiç kitap okuduğunu istemez, ne zaman elinde bir kitap görse, hem dayak atar, hem de kitabı kaldırdığı gibi pencereden aşağıya atarmış...

Daha sonra:

— Buyrun kartım, dedi, bir gün gelir kahvemi içerseniz çok memnun olurum. Biliyorum, sizin zamanınız kıymetlidir, hattâ isterseniz şimdi bile buyrun benim eve gidelim diyecektim amma, kimbilir hangi hikâyenizin iskeletini kuruyorsunuzdur?

Ah kızım ah, sen beni bu denli şişirdikten sonra, şu karşımdaki duruşun, şu gülüşünle, insanda değil iskelet kurmak, kumdan ebemevi yapmak gücü bile bırakmazsın be!...

— Yaa yaa, dedim, gerçekten bir hikâyenin iskeletini kuruyordum. Hem de ne raslantıdır bilinmez, bikâyemin konusu dul bir kadındı...

— Yaa, dedi, sahi mi? Anlatsanıza bana?...

Neyi anlatayım, atmıştım kafadan...

— Şey, dedim, daha henüz iskelet de değildi...

— Ne olur anlatın!...

Hay Allah!... Ikındım sıkındım, uydurma bir şeyler anlattım ama, âhu, hâlâ:

— Ne olur anlatın, diyor...

— Şey, dedim, haydin, madem beni kahve içmeye dâvet ettiniz, gidelim evinize, gerisini orada anlatayım...

Kadın basbayağı kocaman bir çığlık attı:

— Ayyy sahi mi? diye.

Sanki o erkekmiş, ben kadınmışım, evine de gitmeye razı olmuşum gibi kadın neredeyse sevincinden havaya uçacak...

Dışarıya çıktık, bir dolmuşa atladık... Büyük caddeler, daha küçük caddeler, irili ufaklı sokaklar, sonunda kocaman bir apartman ve apartmanın dördüncü katı... Kapıya anahtarı sokarken:

— Buyrun buyrun, dedi...

Girdim içeriye... Girdim amma, yine karım geldi aklıma... Fakat, bir kez öyle ağına düşmüştüm ki bu kadının, kurtulmama imkân yoktu. Kadın değil, sanki devlet hazinesi, hele yürürken, hele yürürken...

— Allah aşkına kendi evinizdeymiş gibi davranın... Buyrun buyrun şu divana buyrun... Çıkarın ayakkabılarınızı da, ben size bir terlik vereyim... Hem sonra ceketinizi de çıkarın...

Belli kadının niyeti kötü... Kendi de gitti, biraz sonra üzerine incecik bir şey alıp geldi... Oturdu yanıma:

— Haydin anlatın...

Amanın Allah, neyi anlatayım ki ben bu kadına?

— Şey işte, bu dul kadının bir gün yalnızlık canına tak diyor...

— Peki ne yapıyor yalnızlık canına tak deyince? Aa aa ne olur dalgınlığıma verin, ben bir şeyler hazırlayayım...

— Yoo yoo zahmet etmeyin...

Maşallah galiba buzdolabı oniki buçuk ayak olacak ki, neler yok o buzdolabının içinde neler... Rakı var, tavuk var, meyveler var... Her gidiş gelişinde de sanki sitriptiz yapıyormuş gibi üzerindekilerden bir kısmını mutfakta unutup unutup geliyor:

— Evet, sonra ne olmuş o kadına?

— O kadın efendim... İşte o kadın, bakıyor ki sonradan kendini seven adam başkasıyla bir ilişki kuruyor, bunun üzerine bu kadın...

Bir an gözüm saatime ilişiyor:

— Aaaa, dedim hemen, saat onbir olmuş, artık ben kalkıp gideyim...

— Aaa hiç olur mu, hikâyeniz yarım kaldı...

— Şey, bu hikâye değil, aslında romandı, roman... Onun için uzun sürer, başka zaman anlatayım...

İşte o anda olan oldu. Kadın beni kolumdan tutup, yatak odasına götürdü. Daha kendisi yastığa yeni başını koymuştu ki kapının zili ötmeye başladı... Birden fırladı yataktan, heyecanla:

— Olamaz, dedi, olamaz...

Şaşkınım ki nasıl şaşkın, bir taraftan da tir tir titriyorum:

— Ne olamaz? diye sordum.

— Kocam, dedi...

— Nee?

— Kocam canım, oysa ki yarın gelecekti...

— Sen bana dulum dememiş miydin?

— Ay n'olur susun, evliyim desem gelmezdiniz, ben de bu edebiyat sohbetinizden mahrum kalırdım... Ne yapsak bilmem ki?...

Hızlı zamparalardan olsam iş kolay ama, biz daha ilk yürümesini öğrenen çocuklar gibiyiz... Şayet biri elimizden tutmazsa pat diye kendimizi yerde buluruz... Zil de öyle ısrarlı ısrarlı ötüyor ki...

— Şey, şu dolabın içine girsen?

— Yoo, dedim, ben dolabın içine falan giremem, çünkü kalbim biraz şeydir...

— Ay öyleyse şu yatağın altına...

— Hay Allah...

Ben zannederdim ki, bu dolaba kapama, bu karyola altına saklanmalar hep klâsik hikâye ve karikatür konularıdır, amma başa gelmeyince... Girdim karyolanın altına... Biraz sonra ceketimi, ayakkabımı da fırlatıverdi yanıma. Ondan sonra gitti kapıyı açtı... Kapı açılmasıyla, bir tokat sesi şakladı ki sanki tokatı yiyen benmişim gibi kafamı karyolanın demirine vurdum...

Adam kalın sesiyle gürledi:

— Niye geç açtın kapıyı?

— Şey dalmışım şekerim, vallahi dalmışım...

Çaat bir tokat daha...

— Bu tokat sana dalıp dalmamayı bir daha hatırlatır...

Ödüm kopuyor adam öteki odaya girer içki bardaklarını görür diye. Nasıl titriyorum karyolanın altında, nerdeyse titrememin sesi duyulacak... Adamın ayak seslerini duydum... Ayak geldi, geldi, karyolanın

Ankara'lı — Sen haline şükret yine... Burada hava yok, havaaa!..

yanında durdu... Aman Allahım, var belki kırkbeş numara bir ayakkabı... Ulan bu adamın ayağı böyle olursa, kimbilir vücudu nasıl olur, ya minare kırığıdır, ya da telefon direği...

— Nesrin, dedi sertçe...

Kadın, koştu geldi yanına:

— Buyur, dedi.

— Nereye gittin bugün kız?

— Hiçbir yere...

Çaaat bir tokat daha:

— Gittin kız gittin... Bilmez miyim ben seni?... Ben buradan gidince, sen de sokağa... Yok bilmem nerede bir edebiyat günü varmış, yok bilmem nerede bir şiir yarışması varmış...

Zavallı kadıncağız hıçkırıyordu:

— Vallahi gitmedim bir yere, billâhi gitmedim, diyordu...

— Al koy şu tabancamı komodinin üzerine!...

Aman Allah... Benimki titreme değil o anda, zangırdama... Adam beni bi görecek olsa karyolanın altında, tamam artık, delik deşik eder vallahi...

— İçki mi içtin yine?

— Yok, dedi kadıncağız, senin yokluğundan, bir parçacık içtim...

Görebildiğim kadar, ayı, kadını kolları arasına aldı:

— Biliyor musun, seni çok kıskanıyorum, dedi...

Kadın inler gibi:

— Ben seni kıskandıracak bir şey yapmıyorum ki, dedi...

— Hele bir yap, diye gürledi adam...

Galiba bu gidişle biz bu karyola altında âlâsından boynuz da yaldızlayacağız... Korkumdan, ayağım, şuram buram görünmesin diye öyle tortop olmuşum ki karyolanın altında, şayet adam eğilip de baksa, mümkünü yok beni insana benzetemiyecek...

Biraz sonra karyola başıma göçiiyor zannettim... Ayı, yatmıştı. Karısına:

— Gece lâmbasını yak da gel, diye bağırdı...

Elektrik söndü, odaya tatlı bir kırmızılık çöktü. Kadın da yavaşça girdi kocasının yanına... Böyle dar yerlerde kalınca kalbimin sıkıştığını bildiğim için, bu fırsattan yararlanarak, başımı yavaşça karyolanın ucundan çıkardım. Ulan neydi be bu başımıza gelen? Şimdi şu adam bir yakalasa beni, ya bir kurşunla hapı yutarız, ya da yarınki gazetelerde tüm memlekete rezil oluruz... Hay dul kadın hikâyesine de, hay dul kadın romanına da... Üstümden şapurt şupurt birtakım sesler geliyor, belli ki adam karısını öpüyor... Kadın da bağırıyor:

— Ay yapma!...

Adam, ayı gibi homurdanıyor:

— Şu vücut, şu ağız, hele başka biri dokunsun, yakarım vallahi, namussuzum yakarım...

Aboooov... Yok kardeşim yok, yemin olsun daha elimi bile sürmedim...

İşte o ara, bir el uzandı benden yana... Çaktım hemen manzarayı. Kadın anahtarı uzatıyordu bana. Ve diyordu ki, «Ayı biraz sonra uyuyunca, hemen kapıyı aç ve çek git buradan...»

Yapıştım ele... Ulan aman, bu kıllı bir el... Elimi çektim ama, çoook geç kalmıştım... Adam deli gibi fırladı yataktan:

— Kim ulan o elimi tutan? dedi...

Ve beni karyolanın altından pire tutar gibi tutup çıkardı ortaya... Kadın zangır zangır titrer yatağın içinde, ben zangır zangır titrerim orta yerde. Öyle ki konuşamıyorum bile... Sadece:

«Du du dul ka ka kadın ro ro ro» diyorum, romanı diyemiyorum... Adam hemen kaptı konsolun üzerinden tabancasını ve doğrulttu bana... Kadın koştu yapıştı ayının eline:

«Yapma» diye ama, ben zaten kendimden geçmişim... Bağırıyordu adam:

— Bırak, bırak öldüreceğim namussuzu!...

Ben zaten kendimi öldüm biliyordum artık... Nefesim bile çıkmıyordu. Kadın, adama yeminler üstüne yeminler ediyordu:

— Eli elime değmedi, diyordu.

Sonunda adam tabancasını doğrultup tam alnımın ortasını hedef alarak, bana boş bir senet uzattı:

— İmzala ulan şunun altını, dedi.

O korkuyla, değil bir senet, on senet uzatsa imzalardım... Çekti aldı kâğıdı elimden:

— Defool! diye bağırdı, ardıma da okkalı bir tekme yapıştırdı...

Nasıl çıkıp gittim oradan, bindiğim taksinin şoförü:

— Hastaneye mi çekelim âbi, diye sordu. O denli sararmış yüzüm...

On gün sonra bankanın birinden senet kırılmış olarak geldi. Üzerinde onbin lira yazıyordu... «Çok şükür» dedim kendi kendime. Hayatımızdan da olabilirdik...

Üç ay sonra, bir gün arkadaşlarla bir gazinoda içerken, Nesrin'le o ayıyı gördüm... Onlar da ilerdeki bir masada içiyorlardı... Yanımdaki Vecdi'ye:

— Yahu Vecdi'ciğim, şu karı kocayı tanıyor musun?

— Hangilerini?

— Şunları yahu... Şu puvanlı elbise giymiş olan kadını?...

— Haaa, tanıyorum, dedi... Onlar karı koca değiller yahu, o adam, o karının satıcısı...

— Neee?

— Satıyor yahu kadını... Bazan enayi bulurlarsa başka dümenler de çeviriyorlarmış...

Sormadım artık daha fazla enayi olmamak için, hangi çeşit dümenler çevirdiklerini...

Muzaffer İZGÜ

Sanatçılarımız, dışarıda derece alıyorlar.

DEMİRELNAME..

«Biz politikayı çirkin olma vasıtası addetmiyoruz.»

«Milletin gönlüne girmenin bedeli vardır.»

«Milletin iradesini kimse ile taksim edemeyiz.»

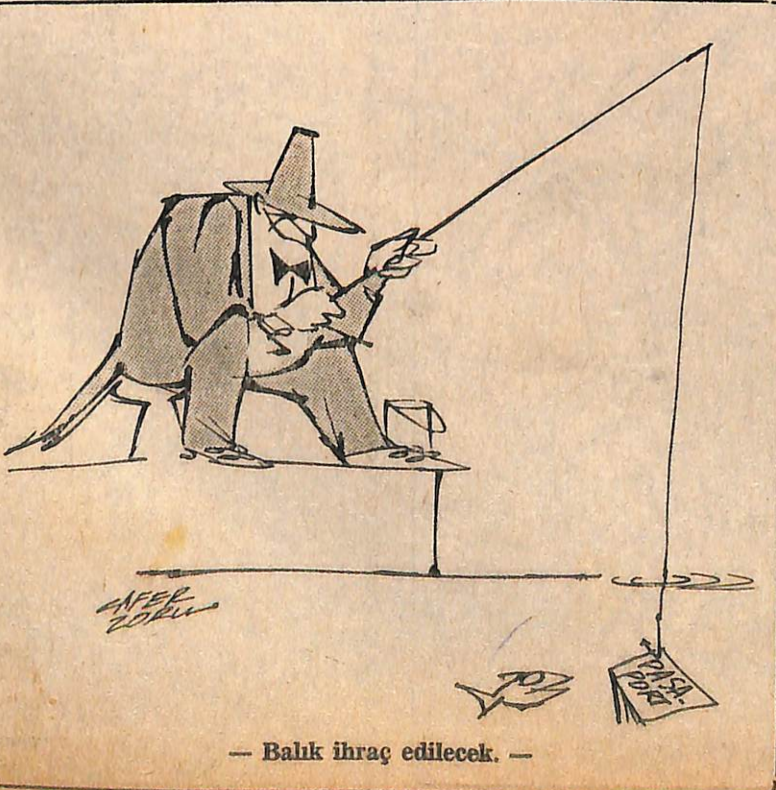
«Hâkimiyetin kaynağı millettir, diyorum, (Demirel ne demek istiyor) diyorlar. Tabiî ki millettir. E, madem ki millettir, o halde bunda alınacak ne var?»

«Millet bizim milletimizdir. Müesseseler de bizim müesseselerimizdir. (Milleti kabul edin) demekle çok bir şey mi istiyoruz?»

«Politika meddahlık değildir.»

İbrahim ERSARAÇ

Eserinden ümitli bir sanatçı ve «Karikatür tablo» su!

— Balık ihraç edilecek. —

Emeklilik yaşı 60 olacak. — Gazeteler —

YAŞ!

ÇİVİ

ESKİ konağa, lüzumsuz yere çakılmış bir çivi görünce, Emine hanım, nalbura haber yolladı. Çivi de nasıl çivi... Hani evlere şenlik. Temel çivisi mübarek. Bir de gömülmüş ki... Nalbur, «Bu benim işim değil» dedi, «bir marangoz çağırın...»

Marangoz geldi. Yarım saat kadar uğraştı... Çiviyi bir türlü sökemez. Meslek itibarı zedelenmesin diye var kuvvetiyle asılıyor, ı-ıhh... Erkeklik, namus, şeref, haysiyet deyip kanırıyor. Nafile... Bre vatan, millet, Sakarya... Vız geliyor... Din kuvvetiyle yapışıp sökmeye uğraşıyor. Boşuna... Bana mısın demiyor çivi.

Bu defa nalbant çağırmaya karar verdiler. Nalbant, iri yarı, izbandut gibi bir adam. Bir saat de, o uğraştı... İş yok! Çivi gayetle muhkem. Sonunda, keseri kapıp, kopartmaya kalktı.

Emine hanım, «Ne yapıyorsun efendi?» diye mâni oldu. «Ucu içerde kalır.»

Nalbantın burnundan zaten ter damlıyor... «Hanım» dedi, «önce sapı kurtaralım, varsın ucu içerde kalsın. O, görünmez.»

Emine hanım, «Ama konak zedelenir» dedi.

Ucu içerde kalsa olurdu, olmazdı.. tartışması sırasında evin beyi geldi. Durumu anlattılar. Ahmet bey, hanıma: «Yahu, dedi, bu çivi ne zamandır orada... Sen yeni mi farkettin?... Hem sonra, bize bir zararı yok ki...»

«Nasıl yok...» dedi Emine hanım. «Bir kere çok çirkin duruyor. Sonra, onun bunun eteğine takılıp zarar veriyor. Üstelik ele güne karşı ayıp. «Koca konaktan bir çiviyi sökemiyorlar» da diyorlardır.

Nalbant atıldı:

«Hanım, bu çiviyi Ferhat olsa sökemez. İsterseniz çakayım, kafası gömülsün.» dedi.

Emine hanım, ona da razı olmadı:

«Ben dedemin dedesinden kalmış konağa ne idüğü belirsiz çiviyi büsbütün çaktırmam. Sonra hiç çıkmaz, paslanıp orada kalır. Üstelik tahtaları çürütür» diye tutturdu.

Bizimkiler, «Ne etsek» filân diye düşünürlerken, kapı çalındı. Ahmet beyin yeğeni geldi. Ufak tefek, çelimsiz bir genç... Olup biteni ona da anlattılar.

«Haaa, o çivi mi?» dedi. «Kolay, ben şimdi çıkarırım onu.»

Nalbant güldü. «Delikanlı» dedi, «biz beş saattir uğraşıyoruz, sen alay mı ediyorsun?... Asılma, (Depoya gider...)»

Delikanlı, gayet sâkin: «Hayır, Kurtuluş'a gider» dedi.

Sıska genç, çiviye doğru ilerledi, durdu. Ceplerini karıştırdı, «tamam,» dedi, «bu iş tamam...» Tahtayı eliyle bir yokladı, ne yaptı, çiviye asıldı mı, asılmadı mı, kimse anlayamadı. Çivi, delikanlının elinde kalmıştı!...

Nalbant, Ahmet efendi, Emine hanım şaşırmışlar, âdeta dilleri tutulmuştu.

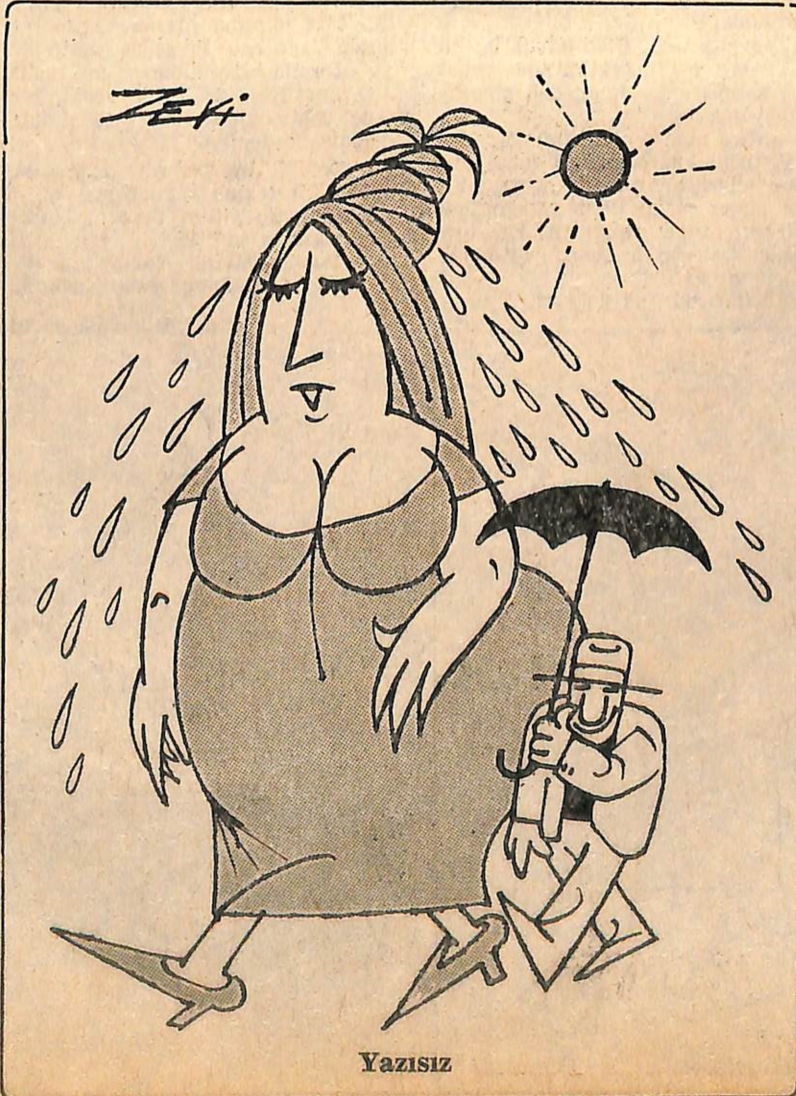
Yalnız, Emine hanım birden toparlandı, delikanlının boynuna sarılarak, «Nasıl becerdin bu işi, a oğul?...» diyebildi.

Delikanlı, avucunu açarak, Nalbant ve Ahmet efendiye doğru uzattı... Avucunda çiviler çiftleşmişti.

Gülerek:

«(Çivi, çiviyi söker) beyler...» dedi ve oradan büyük bir gururla uzaklaştı...

Yaman KORUR

Yazısız

Güneş banyosu!

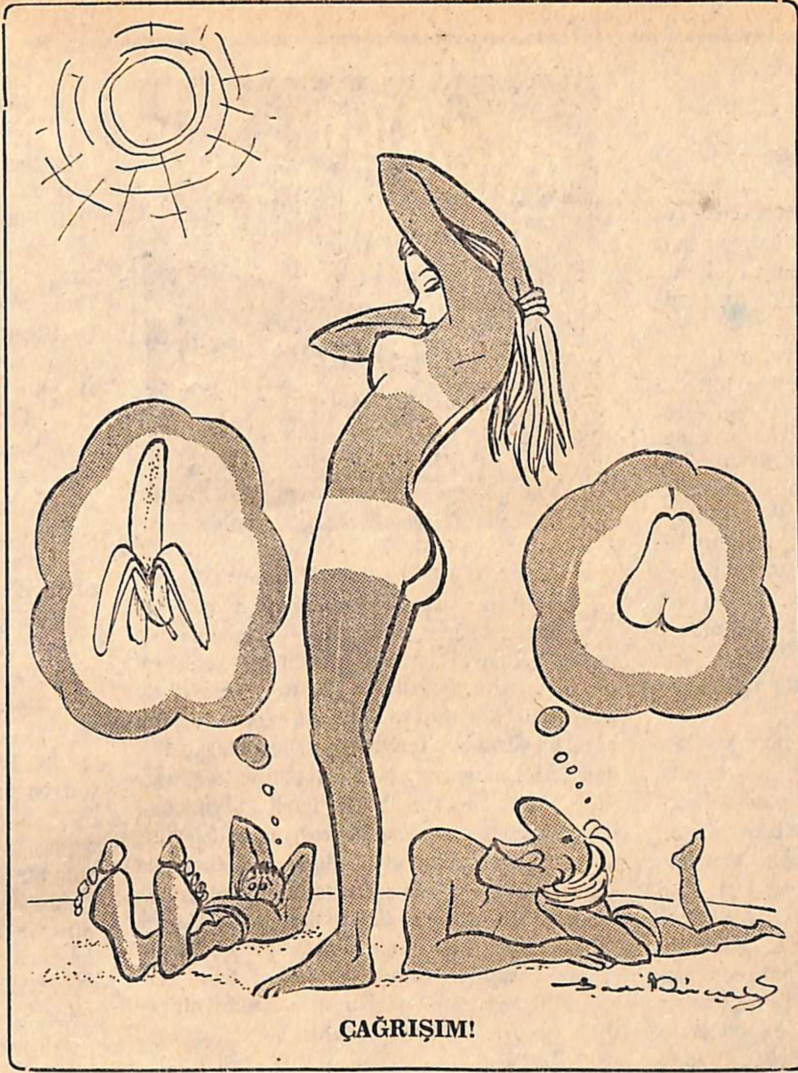
Yazısı

— Hocam, oturduğun

ı kesiyorsun!..

ÇAĞRIŞIM!

Adam deyince...

ADAM deyince çoğumuzun aklına, kerli felli, oturaklı kişiler gelir. Anneler, babalar kızlarını bile adam etmek için uğraşırlar. Ama kızları genellikle bir adama vararak hedefe kolay yoldan erişiverir... Şoförler, birden bire önlerine çıkıveren yayalara çok kızar ve onlara, gayet kibar bir tavırla:

— Ulan, çiğnendiğine yanmam, bir şey değil seni de adamdan sayarlar, ona yanarım!... diye iltifat ederler.

Adam yiyene **«Yamyam»** der, hemen yanından uzaklaşırız. Bir türküde âşık sevdiğine:

«Kaçma güzel, kaçma, ben adam yemem»

diye seslenerek onu uyarır!...

Bir başka türküde de, âşık, çocuk ruhlu sevgilisine:

«Ceviz oynamaya mı geldin odama,
Nişanlın da bu mu derler adama»

diye sorar.

Adam çok önemlidir yaşantımızda. Her işin bir adamı vardır, adamını buldun mu işlerimiz şıpın işi halloluverir. Çıkar ortaklarımızı «O, benim adamımdır» diye reklâm ederiz. Kadınların bazıları da kocalarından söz ederken: «Adamım», «Benim adam» derler. Bir insanın iyi bir aileden olduğunu belirtmek için: «Adam evlâdı» der, «Şöyle yüzüne bir bakayım bir insanın, hemen onun ne biçim bir adam olduğunu anlarım» diyerek, «Adam sarrafı» geçiniriz...

Çoğumuz, hayatta, doktor, mühendis v.s. olur, ama adam olamayız bir türlü...

Çünkü adamlık anlayışımız başka başkadır bizim. Kimimiz kaynağı ne olursa olsun, çok para kazanmayı adamlık sayar, kimimiz, kökeni ne olursa olsun, yüksek bir mevki elde edip etrafa caka satmayı adamlık sayar. Kiminin adamlığı herkese tepeden bakmaktır, kiminin adamlığı ona buna çamur atmaktır. Adam vardır, adamcık vardır yâni...

Bir zamanlar, «Yamalı Dünya» adlı bir şiirimde bu görüşü şöyle dile getirmiştim:

«Bu adamın tanrısı kadın
Şu kadının tanrısı para
Demek ki bir tek tanrı
Yetmiyor insanlara...»

Adam'lı atasözü ve deyimlerimiz çoktur. Birkaçını sıralayalım:

«Dağ adamı, hasta eder sağ adamı», «Adam adam demekle adam adam olmaz», «Adam adamın, sarraf altının değerini bilir», «Adam adam, adam sayesinde adam olur», «Adam adama yük, can gövdeye yük değildir», «Adam adamdır, eğer yoksa bir pulu, eşek eşektir, atlastan olsa çulu», «Adam adamı bir kere aldatır», «Adam iş başında belli olur», «Adam olmasına daha dokuz fırın ekmek ister», «Adam yanıla yanıla âlim olur», «Adama iş aranır, işe adam değil», «Adamı dildir insan dediren de, hayvan dediren de», «Adamın iyisi alış verişte belli olur», «Adamın yere bakanından, suyun sessiz akanından kork»...

İşte size bir de adam'lı bir fıkra:

Adamın biri, bir Karadenizli'ye konuk olmuş. Ev sahibi kendisini gezdirirken yolları bir mezarlığa düşmüş. Bakmış adam, mezarların üstünde birtakım işaretler var. Merak ederek, «Bunlar nedir böyle?» diye sormuş. Karadenizli:

— Şu adam vurdi, vurdi, vurdi vurildi, üç işaretli. Bu vurdi, vurdi vurildi, iki işaretli, öteki vurdi vurildi, ondan tek işaretli, diye cevap vermiş.

Adam, bir başka mezarı göstererek:

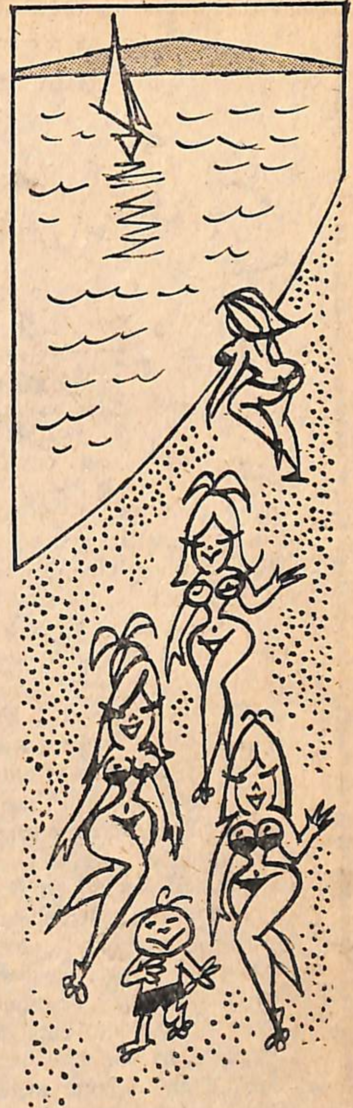
— Bunda hiç işaret yok ya bu? diye sormuş.

Karadenizli, yüzünü vuruşturarak:

— Boşver, geçelim oni. O, ne vurdi, ne vurildi, eceliyle öldi, konuşmaya değmez, adam değildir!... deyivermiş...

Yaşantılarınız boyunca adam sayılmanız, adam olmanız ve adamca yaşamanız dileğiyle. Hoşça kalın.

Erhan TIĞLI

— Denizde üzerime doğru gelince «İmdaaat!» diye bağırdım. Şimdi, «Hayatını kurtardım, sen benimsin» diyor!..

BİR GENÇ KIZIN İTİRAFLARI

Dün gece samanlıkta o yabancı adamın oldum. Ben çok zengin ve kibar bir ailenin tek kızı... İsmim lâzım değil... D. N. deyin yeter... Evet, onun oldum... Nasıl karşı koyulmaz bir ihtirasla kendimi teslim ettim bilemiyorum... Kim bu adam? Nefesi neden anason kokuyor?... Onu da bilmiyorum... Bildiğim tek şey, onun çok kuvvetli bir erkek olduğu... Artık kadınım... Belki de karnımda onun çocuğu var... Bunu bir kaç ay sonra öğreneceğim... O meçhul adam, o meşum geceden sonra ortalıktan kayboldu... Acaba gelmeyecek mi?... Gelse neye yarar... Halimde bir acayiplik var... Ağabeyim dik dik bakıyor. Bilse beni öldürür... Ya babam... Ona inme iner...

Bir mektup aldım... Komşunun kızı getirdi... Yârabbi keşke o mektubu okumasaydım da onun yerine fotoroman okusaydım... Kimmiş biliyor musunuz o?... Bizim ailenin can düşmanı Kargazadelerin oğlu Muhsin'miş... Öyle ha?!. İntikam için beni âlet ettin ha?... Aşkım kanımı boğsa bile seni öldüreceğim Muhsin!... Nerde olursan ol, seni bulup mıhlayacağım... Öğrendim, kahvede pişpirik oynuyormuş... Babamın eski çiftesini alıp doldurdum... Karnımdaki çocuk onun ama, annesinin babasını öldürdüğünü bilmeyecek... Kahvenin sisli camından onu gördüm... Silâhı doğrulttum... Tetiği çektim.. çektim.. çektim... Kaç oldu?... Üç mü?... Tam üç kere attım... Bir feryat koptu... Biri bağırdı:

«— Eyvah, biri belediye reisini vurdu!...»

Muhsin.. Muhsin... Belediye reisi olmuşun da neden söylemedin!...

BİR TÜCCARIN İTİRAFLARI

Ortağım Şevket'e iki milyon kadar kazık attığımı benden başka kim bilebilir? Fakat her gece ter içinde sıçrıyorum. Gözlerimin önüne hep Şevket geliyor. «Sen diyor, bana kazık atıyorsun. Son gelen mallardan kimbilir kaç ton çaldın. Karaborsacı ve istifçisin... Yazık, sana sermaye verdim... Ortak ettim... Bir gün bütün bunları fitil fitil burnundan getireceğim... Alçak ve rezil bir adamsın sen!...»

Uyanıyorum. Kimse yok... Sadece karım yanımda bir şeyden habersiz uyuyor... Hep onun sözüne kanmadım mı?... Hep onu yedireceğim içireceğim diye ortağımı soymadım mı?... Boğsam mı... Bu karıyı boğmak da mesele... Çünkü ufak tefek bir adamım... Kadın beni boğarsa... Sonra, karımı boğarsam attığım kazıklara bir faydası olacak mı?... En iyisi Şevket'i boğmak... Şevket'i boğunca mesele kalmaz... Yarın karısıyla bize yemeğe gelecek... Çorbasına zehir korum... Zaten astımı var... Tıkandı sanırlar... Hayır, ruhum bu kadar alçak olamaz... En iyisi kendimi boğmak... Boğazıma sarıldım... Fakat acıyınca bıraktım... Evde duramadım, bahçeye çıktım. O ne?... Şevket... Yanındaki de baldızım Nebahat... Nebahat'i sıkıştırıyor... Hem de en iyi tarafından... Olamaz... Nerde benim namusum?... Nerde benim tabancam?... Bir ekmek bıçağı olsa... Dayanamadım karşılarına dikildim:

«— Yazıklar olsun!... Ayıp-... Evli barklı, beş çocuklu, kazık kadar adamsın!... Kızın yerinde baldızımı kandırmışsın... İyi ki sana kazık atmışım... İyi ki sana milyonlarca lira şeytmişim... Terbiyesiz herif!... Utanmaz, arlanmaz!...»

Şevket güldü... Ne dese beğenirsiniz:

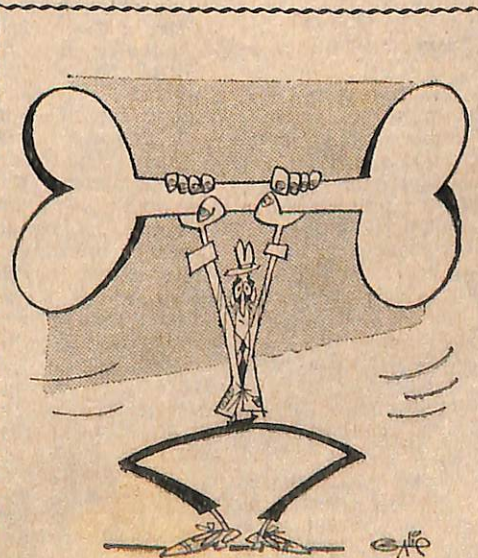
«— Biliyorum... Ona mukabil baldızını el de ettim... Nebahat milyarlara değer Rahmi!»

Oh, vicdan azabından kurtuldum. Bana ne, ne halt ederse etsin!...

İNSANOĞLU içi kara, dışı beyaz bir yaratıktır... Hayatı boyunca bir çok günahlar işler... Zamanla ve kemanla bilhassa Leman'la işlenen günahlar, insanı rahatsız etmeye, peklik ve sıkıntı vermeye, tükürüğünü kurutmaya, sık sık gece korkulu rüyalar görmeye, terlemeye sebep olur... Vicdan kalbi sıkıştırır, kalb de böbreklere tesir eder... İşte insanın böyle içindeki suçluluk duygularını kusmasına depresyon natürel denir... Bunları gizli gizli kimseye olmasa da kendimize itiraf etmemiz tabiî bir olaydır... Bu gizli itiraflar ekseriya bir not defterine yahut teype, çok nâdir olarak da başka insanlara yapılır... Şimdi ruhumuzu tuzlu leblebi gibi kavuran bu gizli itiraflardan birkaç örnek sunalım...

★

— Et fiyatlarındaki pahalılıkta, dünya dördüncüsüyüz. —

ÖLMÜŞ BİR KADININ İTİRAFLARI (Defterden)

Kocamı bile bile arkasından uçuruma ittim. Bunu benden başka kimse bilmiyor. Ne kadar kafamdan ve zihnimden atmak istedimse, Rasim'in ruhu geceleri beni rahatsız etti. Şükrü ile evlendiğim günden beri Rasim sanki bir canlı varlık gibi yanımdaydı. Daha kötüsü yatağımıza bile giriyor, Şükrü ile sevişirken bile müdahale ediyordu. Şükrü erkek olduğundan bunun farkına varmıyordu. Fakat ben.. her tarafımda terbiyesiz bir şekilde dolaşan eski kocamın ellerinin soğukluğunu duyuyordum. O ölmüştü fakat bana, «Katil, rezil Şayeste... Beni sen uçurumdan ittin... Sonra bırakıp gittin... Ölünceye kadar seni rahatsız edeceğim. Ne ağız tadıyla yemek yiyeceksin, ne de Şükrü ile sevişeceksin...» diyordu. Dediğini de yapıyordu. Artık bıkmıştım bu hayâletten... Mesut değildim... Sonunda kendim de onun yanına gitmeye karar verdim... Çünkü kocama da görüneceğini, benim bir katil olduğumu anlatacağını söyledi. Önümde siyanür şişesi duruyor, saat onikiyi vuruyor... Nerdeyse gelecek... Ama o gelmeden ben de gideceğim... O zaman gelemiyecek... Yazım bitti... Zehir şişesini aldım ve içtim...

«Tuhaf değil mi, Şayeste hanım öldükten sonra da Rasim'in hayâleti bu sefer Şükrü'yü rahatsız etmeye başladı. Sebebini hayâlet bilir. Belki de Şükrü ile de bir dâvaları vardı!»

BİR FUTBOLCUNUN İTİRAFLARI

Bugün şampiyonluk düğümü çözülecek. Beni kaleye koyarlarsa takım ayvayı yedi. Dün gece Dolmabahçe camiinin arkasında Azimspor idarecisi Avni beyden ellibin aldım. Ne yapayım... Transferde hava alacağız... Zaten bizim başkan geçen gün kampta: «Bu inek İbo bizi yatırıyor, hep bedava goller yiyor... Şampiyon olsak da gelecek sezon ona kazık atacağım» dedi. Kulağımla duydum. Şampiyonluk maçı bu... Bakalım kim kime kazık atacak...

Sahaya çıktık. Kimse benden şüphelenmesin diye Azimspor'un kaptanı Zeki'ye:

«— Size beş tane atacağız» dedim...

Maç başladı... Hep havadan gelen toplara kısa yumruk çıkıyorum... Fakat nedense onların forvetleri altı pastan gol atamıyor... Ne oluyor?... demeye kalmadan bizimkiler iki tane çekti... Vaziyet fena... En iyisi penaltı yapmak... Fakat onlar onsekize bile giremiyorlar...

İkinci devrede bizimkiler üç tane daha atmaz mı?... Artık bütün gelen toplara boşuna atlayacağım... Fakat ne gezer... Hepsi haybeci... Maç bitti... Şampiyon olduk... Herkes bizi öpüyor... Ne olduğunu anlamadım... Para aldığım meydana çıkarsa hapı yuttum... Soyunma odasında Azimspor'un kalecisini bir ara gördüm:

«— Ayıp ulan, dedim, beş gol yenir mi?»

Bana sırıtıp ne dese beğenirsiniz:

«— Uyu oğlum sen... Sizin takımdan bir sen ellibin aldın... Biz bütün takım sizin idarecilerden adam başına ellişerbin götürdük, ne haber!?.»

Suavi SÜALP

7 gün

PAZARTESİ :

Anası ağlayan baba

495 liralık maaşının 400'ünü her ay yüksek öğrenim yapan oğluna gönderen Diyarbakır'lı bir temizlik işçisi, «Yılın Babası» seçilmiş.

İyi, güzel, seçilmesine seçilsin ama, Allah için söyleyin biraz uydurma olmuyor mu bu «Yılın Babası»? Kalan 95 lirayla dört nüfusa baktığı düşünülürse, adam düpedüz «Yılın Fukarası».

SALI :

Katılmasak da olurdu

Dünya pilotlarının boykotuna, bizim THY. pilotları da katılmış.

Nedenini pek anlayamadık doğrusu.

Boykotun süresi zaten yirmidört saat. Katılmanın ne gereği var? Uçağın bakımıydı, yakıt ikmaliydi, rötorıydı diyene kadar boykot kendiliğinden kalkar!

ÇARŞAMBA :

Kızdırmaya gelmez

Kafası kızan İzmit'li vatandaş, gölgesine basanları kurşun yağmuruna tutmuş.

Şans eseri sadece iki yaralı var. Hani bir de ekili bağı bahçesi olsa da basıldığını görse, Üçüncü Dünya Savaşını resmen ilân edecekti zaar!

PERŞEMBE :

Pazarlık

«İşçi emeklilik yaşı 65'e çıkarılacak.»

Haydi ardından tıp otoritelerinin açıklaması:

«Türkiye'de erkek ömrünün ortalaması 55 yılı geçmiyor.»

Eee, kanun koyucular da insan. Üstelik de erkek. Başlıyorlar pazarlığa:

«İşçi emeklilik yaşının 60 olmasına uğraşıyoruz.»

Fakat tıp kararlı:

«Türkiye'de insan ömrü kadınlarda 60, erkeklerde 55'tir!»

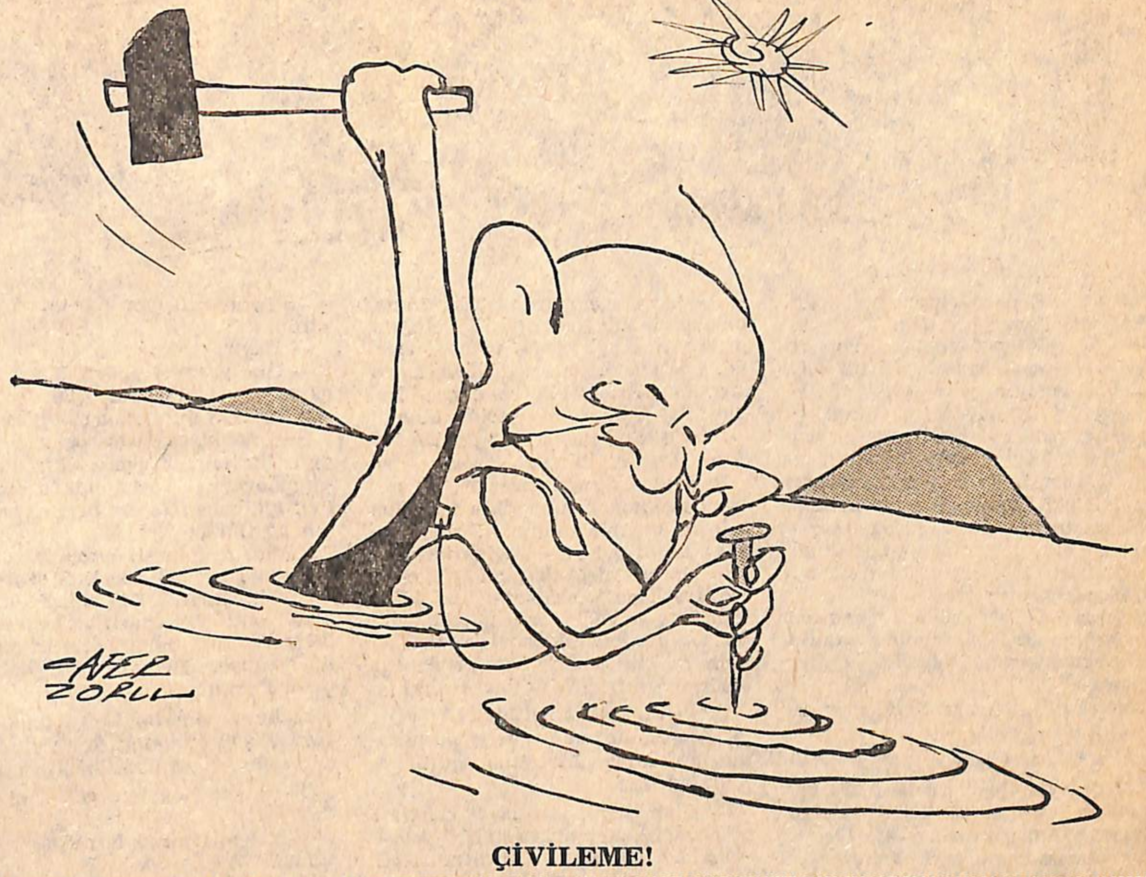
Pazarlık kızışıyor:

«Emeklilik yaşını 58'e indirsek?..»

«Birader adam zaten 55 yıl yaşıyor.»

«Peki, ne yapalım?»

Bırakın kavgayı dostlar. En iyisi, galiba Azrail'le pazarlık yapmak. Erkekler için rica minnet beş yıllık bir ömür daha koparmak.

ÇİVİLEME!

CUMA :

Bir sebebi vardır

Son beş ay içinde Ankara'da kaybolanların sayısı 386 imiş.

Aileleri arıyor, bulamıyor.

Polis arıyor, bulamıyor.

Son çare olarak basına duyurup yardım istemişler.

Nerelerin arandığını merak edip okuduk ki, ohoo, iğne deliğine kadar her yer aranmış, asıl bulunmaları mümkün olan iki yer kalmış.

Parlâmento ile partiler!...

Arayanlara nasıl anlatmalı ki insan iğne deliğine girse bulunur da, politikaya atıldı mı iz bırakmadan kaybolur gider!

Bir de oraları arayın bakalım.

CUMARTESİ :

Bir araştırma

Merak etmiş, emek vermiş çıkarmışlar meydana. Şimdi sonucu açıklıyorlar.

«En tahsilli ilimiz: Eskişehir. En konuksever ilimiz: Kayseri. En az suç işleyen ilimiz: Van...»

İstanbul'u sorarsanız; iş aramaktan, ev aramaktan, et aramaktan, suç işlemeye vakit bulamıyor ki burada adam.

Klâsmana nasıl girsin?

PAZAR :

O parayla...

İngiliz sinemasıyla ilgili bir habere şu başlığı atmış gazete:

«Kazıklanmaktan korkan İngilizler, Türkiye'yi İspanya'da kurdular.»

Türkiye dedikleri de, üç beş barakalık bir köy. O üç beş barakaya harcadıkları paraya baktık, tam onbin dolar!

Bir de ucuza malettik diye seviniyor adamlar.

Oysa bizim filmciler o parayla burada koskoca bir Teksas kurar, yüzlerce film yapar, gene de para kalır geriye.

İspanya'da Türk köyü kuracaklarına, bizim filmcilerle işbirliği yapsalar a!

Böyledir dünya

Başlık parasının son taksitini veremeyince, karısına haciz konmuş.

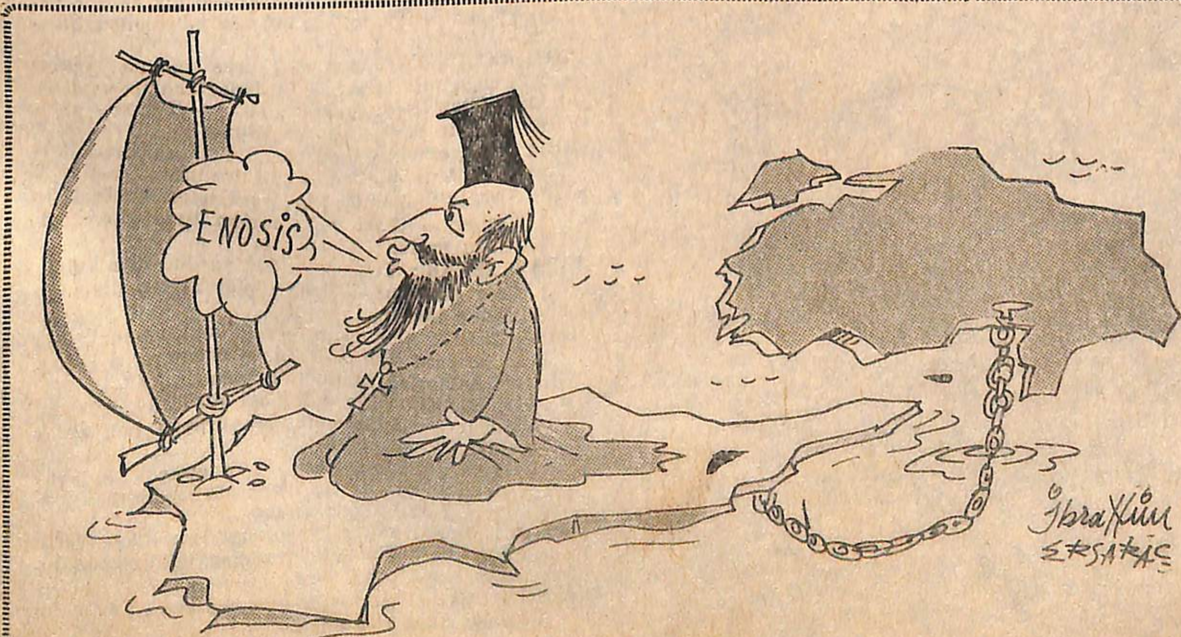
Şimdi harıl harıl eşini kurtarmaya çalışıyormuş adamcağız.

Böyledir işte.

İlk peyi verir, hürriyetinden olur, bonoyu zamanında ödeyemez eşine haciz konur.

Evlilik denen meretin, iflâsa giden bir ticarethaneden farkı yok ki...

Vedat SAYGEL

Yazısız

SERÇE parmağımın tek boğumu kadar bir ilân:

«34 - 37 yaşlarında, geniş fikirli, iki çocuk sahibi evli bir çift, erkek arkadaş arıyor.»

İstekliler, Güney İsveç Gazetesinde «Sarı Vikingler» şifresine başvuracaklar. Pazar günleri gazetenin yarım sayfası buna benzer tekliflerle dolu. Öteki ilânlara yüz vermedim. Sarı Vikingler çoluk çocuğa karışmışlar. Onun için merakım gıcıklandı. Bu... bu... bu şey, bu matrak nasıl ve neden oluyor?!.

«40 yaşında, 176 boyunda yabancı bir işçiyim. Sizleri tanımak arzusu ile zangırdıyorum. Adresim...» diye yazdım.

Haftasıydı. İşten döndüğümde cevaplarını buldum:

«Bay Cemal Çağaltay,

Biz de öyle oluyoruz. Ben 1.79 boyundayım. Kilom 65. Eşim Marian 1.70/54... Tanışmamızın yakın bir tarihte olması muhtemel. Yalnız size yazdık. Yabancı oluşunuz ilgimizi çekti. Ayrı ülkelerden olan insanların biribirlerine yaklaşmaları, dünya barışına hizmet eder. Kılıflarında paslanan tehditkâr süngülerin sayısı arttıkça, gezegenimiz daha yaşanılır hale gelecektir.

Bir resminizi gönderirseniz, biz de göndeririz.

Sevgilerle
Marian — Ole

NOT: Değişik erkek'lerden olmadığınızı umuyoruz.»

Adres vermemişler. Gazetedeki şifreye yazmamı istiyorlar. Haklılar canım. Öyle ya, ne biçim bir suratım var, önce onu görecekler. Kopenhag'da arkadaşlarla çekilmiş bir fotom vardı. Orada oldukça fiyakalıydım. Züğürdün biri olmadığım besbelli görünüyordu. Ellerimde, boynumda bir yığın şey: Fotoğraf makinesi, teyp, radyo, pikap... Gözlerimde aynalı güneş gözlüğü, ayaklarımda körüklü beyaz çizme. Dedim ya, fiyakalı bir resim. Mendil cebimde tarak, ayna, bir düzine kalem... Demir gibiyim.

Resimde başımın hizasına bir çarpı işareti kondurdum. Sıra mektuba gelince apıştım kaldım. «Değişik erkek» neydi yahu?... Değişik giyinen mi, insana değişik muamele eden mi, İsveçliye benzemeyen mi, Müslüman mı, güçlü mü güçsüz mü, dans bilmeyen mi, çatal bıçak kullanmayan mı, karıya kıza pardonsuz saldıran mı?... Nasıl bir erkek?...

Ulvi'ye telefonla sordum. O da öyle bir şey duymamış. Niye soruyormuşum. İsveç gazetesinde gördüğümü söyledim.

— Ulan, dedi, sen İsveç gazetesi okuyacak kadar oldun mu?

Patlağa sordum. Biliyormuş. «O biçim» erkeklere derlermiş.

— Şimdi onu bunu bırak, dedi. Sen hâlâ o çizmeleri giyiyor musun?

— Neden giymeyeyim? Giyiyorum elbet.

— Nedenmiş?!. Mevsim yaz, oğlum, yaz!

— İyi dedin ya, beyaz çizme yazın giyilmeyecek de ne zaman giyilecek?

Onlardan bir resim geldi, vay anasına!... Anadan doğma... Pardon, kadın biraz kapalı. Güneş gözlüğü var. Bir de güzel ki, bakmaya kıyamazsın. Kibar da. Çıplak olduğu halde...

Neyse adres vermişler. Telefon numaralarını da...

Cuma akşamı telefon ettim. Marian'cık çıktı. Kocası evde yokmuş. Sıkılgan bir sesle:

— Yarın çalışıyor musunuz? diye sordu.

— Hayır, dedim.

— Ole yarın öğleden sonra sizi dâvet etmeyi düşünüyordu. Telefon rehberinden numaranızı bulduk.

Her ne halse, ertesi gün damladım. Bir elimde çiçek, bir elimde şampanya, bir bacağımda titreme... Boş gidilmez. Ne de olsa, Avrupa'nın âdetini bilirim.

Kadın, resminden biraz daha yaşlı. Ama güzel mi güzel. O saçlar, o bel, o bacaklar... Tuh, adam da inadına genç. Tokalaşırken kuvvetini denedim. Bir oyuna gelirsem haklar mıyım diye... Benim pazılar daha esaslı. Korku yok.

Kadının elini öptüm. Yalnız dalgaya düşüp öptükten sonra elini bir de başıma götürdüm. Sanki anam!...

Ole, mendil cebime gözlerini dikti:

— Kalem ticaretiyle mi geçiniyorsunuz? diye sordu.

— Hayır, döküm işçisiyim, dedim.

Baştan azıcık soğuk duruyorlardı. İçkiden sonra halleri değişti. Kanapedeydim. Marian yanıma oturdu. Kocası buz getirmek için gidince elimi tuttu:

— Sizinle iyi arkadaş olacağız, dedi.

«Daha fazla» diyerek dudaklarına yapıştım.

Ole dönünce:

— Yavrum, dedi, misafirimize evi gezdirsene.

Gezintinin hangi odada başlamasiyle bitmesi bir oldu, artık anlarsınız.

Kaç saat geçti, bilmiyorum, kapıdan ürkek bir ses duyuldu:

— Çocuklar, uyuyor musunuz?...

Biz saunadayız. İsterseniz siz de gelin.

Giyinmek istedim, kadın önledi. Fin hamamına çıplak girilirmiş. Direttim. O ayıpladı:

— Öyle şey olur mu hiç?...

Çizmeleri giymeme ses etmedi. Vaktiyle başıma böyle bir şey geleceğini bilseydim, satın alırken kasık çizmelerinden seçerdim.

Alt kata indik. Ayaklarım geri geri gidiyordu. Marian, çizmelere epey güldü.

Hamam buharla kaplıydı. Korkum boşunaymış. Kadın beni bir yere oturttuktan sonra yanıma geldi. Gözlerimin içeriye alışması biraz zaman aldı. İlk olarak kız çocuklarını gördüm. Bana saygıyla bakıyorlardı. Biri sekiz, biri on yaşında.

— Amcaya hoşgeldiniz demek yok mu? dedi Ole.

Kızlar diz kırıp ellerini bana uzattılar. Çıplaklıklarını görmemek için başımı başka tarafa çevirdim.

— Amca hoş geldi.

— Hoş bulduk, canım.

Kızlar, çizmelerime bakıp kıkırdadılar.

Sofrada Marian bitişiğimdeydi. Dizi dizimde, gözü gözümde. Çatalını yemeğe değil de, âdeta bana batırıyor. Bıçağı beni kesiyor. Çiğnediği lokma da, içtiği bira da ben'im.

Yemekten sonra televizyonun karşısına geçildi. Marian'ın başı omuzumdaydı. Babası, büyük kıza:

— Hayır, birinci kanalı seyretmenize izin veremem! dedi. Böyle filmleri nasıl gösterebiliyorlar, anlamıyorum. İkinci kanalı çevir.

Bana açıkladı. O filmi çocukların görmesi doğru değilmiş. Çünkü konusu, para karşılığında barlarda öpücük satan fakir bir kadınla ilgiliymiş. Bundan iğrenç şey olur muymuş?

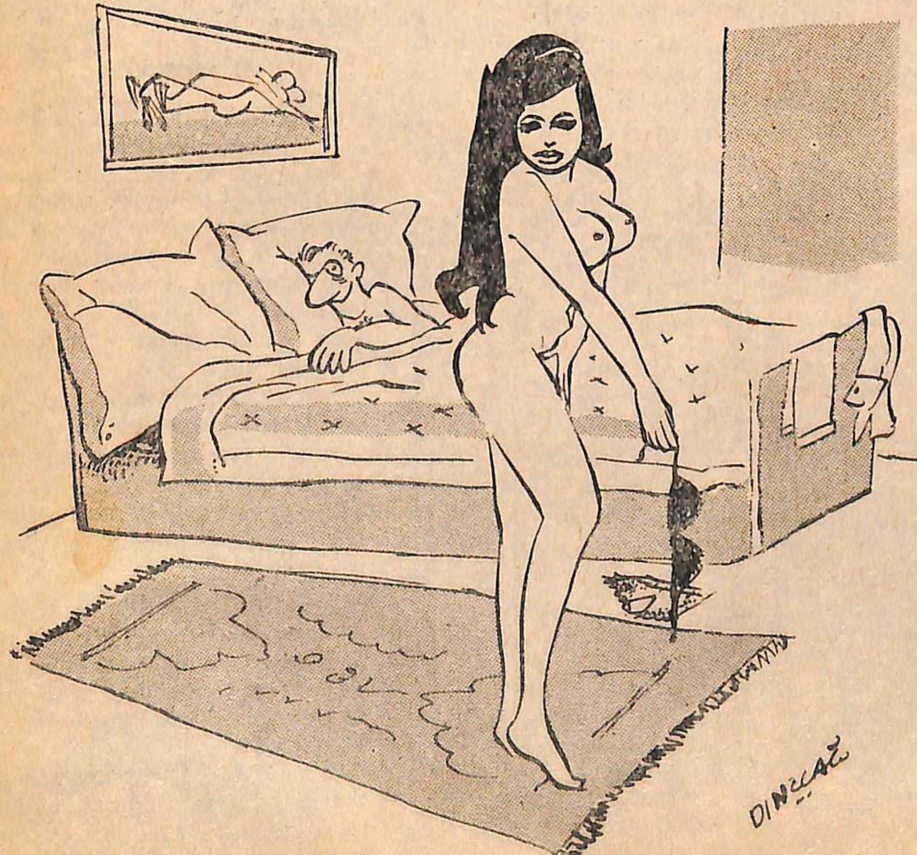
Küçük kız, Kopenhag'ı seyretmeyi teklif etti. Ole kestirip attı:

— Hayır, orada da profesyonel boks maçı var.

Çocuklardan mık çıkmadı. Terbiyelerine hayran kaldım. Doğrusu iyi yetiştirilmişler. Şöyledir böyledir ama, İsveç birçok bakımlardan örnek bir ülkedir.

Siz belki bilmezsiniz, burada aşkın ve boksun paralı olanı yasaktır.

Yalçın KAYA

— Ne utanıyorsun ayol, kendini plâjda farzet!..

Futbolumuzun dili

AMİGOLAR: Kimine göre çıkar, kimine göre memleket meselesidir amigoluk — Kimi bağırır yırtar boğazını, kiminin işi gücü palyaçoluk!

ANTRENÖR: Ne yapsa, ne etse, hiçbir kulübe yaranamaz — Yenilgiler artınca iş başında kalamaz!

FUTBOLCULAR: Taraftarlar gece gündüz takım için sağa sola koşar — Futbolcular doksan dakikalık işten kaçar, çamura yatar — Transfer ayında ise bir başka kulübe kapağı atar!..

GOL: Para, emek, nefes, enerji, hep onun için harcanır — Ama ona, onun güzeline pek az rastlanır.

SEYİRCİLER: Aslında maça gol ziyafeti için gelir seyirciler — Ama çoğu zaman hava alır, keçiboynuzu yerler...

TARAFTARLAR: Teberru, aidat, yardım diye kulüpler alır parasını — Ama hiçbir zaman dinlendiremezler canını...

İDARECİLER: Çoğu şan, şeref, ün kazanmak için açar kesenin ağzını — İdare edemeyince kapatmaya kalkarlar kulübün kapısını...

TEKNİK DİREKTÖR: İşleri iyi yürütmek için çok çalışırlar — Ama sonunda yürüyen hep onlar olurlar...

HAKEMLER: Sadece maçı idare etmekle kalmazlar — Seyirciyi de iyi idare edemezlerse — Sahadan sağ sâlim çıkamazlar!..

MASÖR: Masaj yaparak yumuşatırlar oyuncuların adalelerini — Kimse önemsemez, takdir eden bulunmaz kendilerini.

MALZEMECİ: Malzemeler ona emanet — Futbolumuz ise Allaha emanet!..

E. T.

Sizin için

SORARMIŞ!

O'nun hakkında çok duyduk, çok ukuduk ve güldük.

Nasrettin Hoca bir gün parasız kalmış. Düşünmüş, taşınmış. Ve sonunda camiden bir halı alıp satmaya ve durumunu düzeltince yerine başka halı almaya karar vermiş. Tenha bir zamanda halıyı alırken imam girmiş içeriye:

— Tüh, demiş. Halı çalmaya utanmıyor musun!...

Hoca'nın cevabı hazır:

— Halıyı eve koyayım geleyim de sorarım ben sana camiye tükürmek nasıl olurmuş!?.

Sercivan ÇAKIR
Ortaokul Ed. Grp. Öğretmeni
Bekilli/DENİZLİ

KARANLIKTA DERS

Geçenlerde bizim arkadaşlardan birine uğradım. Karanlık odada ders çalışıyordu. Merak edip sordum:

— Neden karanlıkta ders çalışıyorsun?

— Gece lisesinde okuyorum da ondan, dedi.

Ali AYDOĞAN
Çıkrıkçılar Yokuşbaşı Hüdaverdi Han kat: 3 No: 15
Anafartalar/ANKARA

MERSİ

Bir gün okulumuza müfettiş gelmişti. Öğretmenler odasında oturmuş, öğretmenlerle konuşuyordu. Bir ara odacıyı çağırdı ve bir bardak su getirmesini istedi. Suyu içen müfettiş boş bardağı uzatırken:

— Mersi, dedi.

Köylü olan odacı, müfettişe saf saf bakarak:

— Burası Mersin deel begim, Ceylânpınar, dedi.

Müfettiş de dahil öğretmenler bastılar kahkahayı.

Hüseyin DENİZ
Nahit Oktay eliyle
Ceylânpınar/URFA

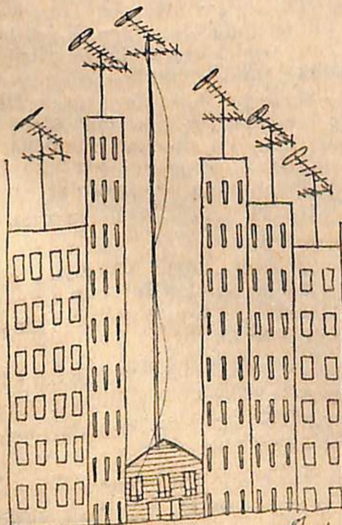
YASAK AŞK

Kalbimizle seviştik
Sevgimizi sezdiler.

Gizli gizli buluştuk
Komşular hep kızdılar.

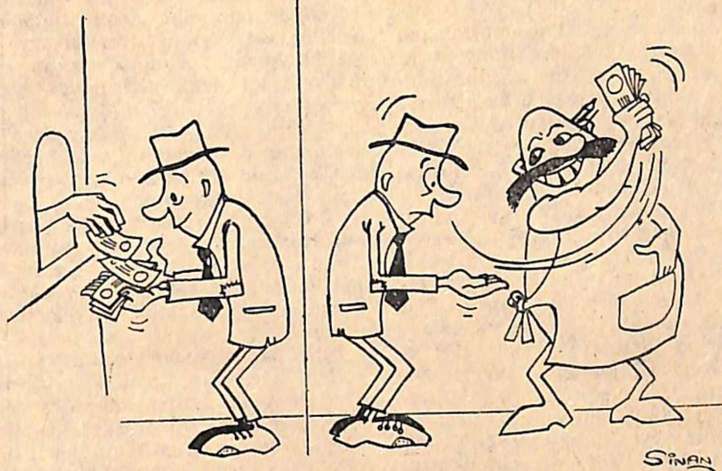
Evlenip yuva kurduk:
Yuvamızı bozdular.

KENAN DUMAN
Ziraat Teknisyeni
SANDIKLI

(Erdal TUSAVUL)

Yazısız

«Bir varmış... Bir yokmuş!..»

KAYBOLMUŞ MU?

Kaptanın birinin pek sevdiği gümüş bir semaveri varmış. Günlerden bir gün tayfalardan biri semaveri temizlerken denize düşürür. Kaptanın fena halde öfkeleneceğini bilen tayfa, şaşırmış ve korkmuş bir haldeyken birden aklına bir fikir gelir. Hemen kaptana giderek:

— Bir şeyin nerede olduğu bilinirse, o şey kaybolmuş sayılır mı? diye sorar.

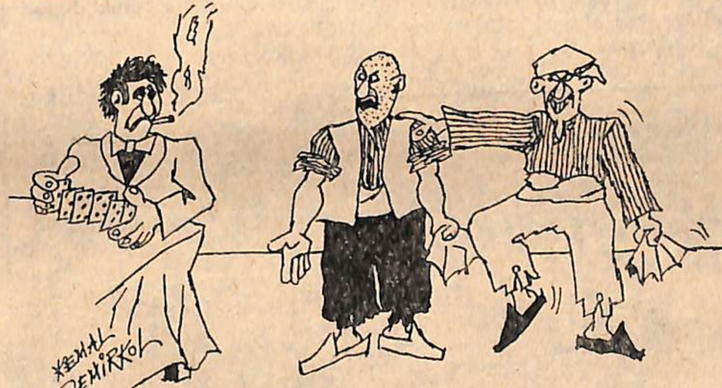
Kaptan hayretle:

— Tabii ki hayır, der.

Bunun üzerine tayfa sevinerek:

— Öyle ise semaveriniz kaybolmadı; çünkü denizin dibinde duruyor.

Nâdir KADIOĞLU
Atatürk Cad. Yonca Ap. kat: 2, No: 9 — KONYA

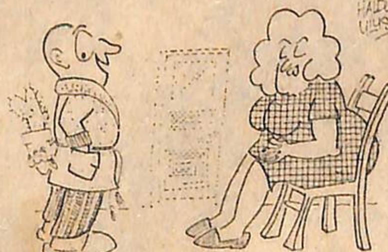

— Ne geveze adamsın be, hâlâ «Oynayalım mı?» diyorsun... Görmüyor musun, oynuyoruz ya!..

BİLMECE

Sabahın köründe çıkıyorsun koynumdan
Gecenin birinde geliyorsun
Senin bu yaptığın erkeklik mi
Öğle yemeğini nerde yiyorsun?

HÜSEYİN TOPRAK

(Haldun ULUSOY)

— Karıcığım, sen bir çiçek kadar güzelsin!..

TELEFON

Haftanın bir gününde küçük yaramazla beraber daireye gittik, evden hanım, çocuk yaramazlık yapıyor mu diye telefon etti. Ben de telefonu kapamadan çocuğa:

«— Bak Özer, annen telefonda, gel sen de konuş» dedim.

Telefonu eline alan oğlum, başladı ağlamaya.

— Niye ağlıyorsun? diye soruncا:

— Annemi telefondan kim çıkartacak? demez mi!...

Ali Rıza BAYINDIR
Teknisyen
Eğitim Araçları Ankara Merkezi Bşk.
Kurtuluş/ANKARA

KADIN BU!

Ulus'ta geziniyordum, biraz ilerimde oldukça yaşlı, fakat o derece de sosyetik bir hanım sallana sallana yürüyordu. Bu sırada yanından geçen gençlerden biri lâf attı:

— Şuna bak! Dudaklarına amma da ruj sürmüş.

Diğeri:

— Bu yaşından sonra o dudakları kime boyarsın bilmem ki teyze?... diye takıldı.

Kadın hiç istifini bozmadan:

— Bu yaştan sonrakiler için evlâdım. diye cevap verdi.

Mürsel ARSLAN
Eti Palas Oteli, Çıkrıkçılar Yokuşu. ANKARA

BEYGİR

Belediyemizde görevli bir kişiye sormuşlar:

— Şehre elektrik veren motorunuz kaç beygir gücü ile çalışıyor?

Görevli kişinin cevabı şöyle olmuş:

— Motorumuz beygirle değil, mazotla çalışıyor.

Hüseyin DENİZ
Nahit Oktay eliyle
Ceylânpınar/URFA

GEL - GİT

Yalvardım, yakardım.
Günlerce peşinde gezdim
«Gel... Gel bana» dedim
Tabii gelmedi.

....

13 tutturdum toto'da
«Git» diyorum
Gitmiyor şimdi.

CEMAL KETHÜDAOĞLU
Çevreli Sok. Devrim Ap No: 9/2 Aydınlıkevler/ANKARA

(Zülfükâr ÖRÜN)

— Kadınbudu isteyen siz misiniz bayım?..

HALO DAYI

MUZAFFER İZGÜ

Zeytinin yağlı kâğıdını tahtaların arasına koydu, sonra kibriti çaktı. Bir anda, rutubetli duvarlar aydınlandı, sonra üfürmeye başladı Halo dayı...

Tahtalar tutuşmuştu... İdiris:

— Bizim bölüğün mutfağındaki ataş moderen yanardı, dedi. Musluğu vardı, açardın musluğunu, çakardın kibridi, tutuşuverirdi...

Halo dayı, şişedeki suyu tenekenin içine boşalttı, sonra deh etti fasulyeleri içine. Tuğlaları tekrar düzeltti, teneke kutuyu ateşin üzerine oturttu...

— Oğul, İdiris, dedi, şincik bu fasulyeler şişerse, bu su yetmez, sen get, bak şu yanda, hani o bakkal diyorlar o bakkal var ya, işde onun bu yanında bi gayfe var...

İdiris kahve sözünü duyar duymaz, kasabanın kahvesindeki o resim geldi aklına:

— Tamam buba, dedi.

— Get ordan doldur gel...

İdiris şişeyi eline aldı ve dışarıya çıktı. Halo dayı ateşin başındaydı, elindeki tahta parçalarını daha küçük parçalara ayırarak durmadan ateşin altına atıyor, sönmemesine çalışıyordu. İçeriyi isli bir çam kokusu kaplamıştı, daha doğrusu duman fır dönüyordu içerde. Ama buna karşılık, tatlı bir sıcaklık yayılıvermişti buz gibi duvarların çevrelediği bu bodrum odasına... Ateşin yanışı, suyun ilk tıkırdamaları, köydeki odasını hatırlattı ona... Ocakta bulgur pilâvı pişirirdi her akşam İmamgızı... Arasıra da içine reyhan otu koyardı... O zaman mis gibi olurdu pilâv... Hele yanına, bir de ayran varsa, ıslatırdın yufkayı ayranın içinde, sonra daldırırdın avucunu pilâvın içine... Bir de soğana yumruğu çektin mi, padişah olurdu insan... Sanki şu anda kendisi değildi ocağın başındaki, İmamgızı'ydı... O karıştırıyordu tencereyi, o atıyordu ocağın altına tezekleri, çalı çırpı parçalarını... Yağlığının ucu, yine o yana bu yana sallanıyordu pilâv tenceresini karıştırırken... İşte, biraz sonra kendine seslenecekti:

«Halooo Halo, pilâv hazır» diyecekti... «Ayranı da özedim, bi de sovan getiri mi yanına?»

Daldı Halo dayı, ancak ateş uyandırdı onu uykusundan... Alevler küçüldü, küçüldü, mum alevi gibi oldu... O zaman farkına vardı, elindeki tahta parçalarından irice bir tanesini attı tuğlaların arasına... Alevler büyüdü, teneke kutu tekrar tıngırdamaya başladı...

İdiris geldiğinde, Halo dayı yorganları açmış, sermeye çalışıyordu.

— Oğul, dedi, bura eyi sana?

— Eyi buba...

— Şindi bi de garnımızı doyurduk mu? Bilmem ki beklesek bu fasulye gaynar mı?

— Ben çok acım buba...

Halo dayı, İdiris'in getirdiği suyun bir kısmını teneke kutunun içine boşalttıktan sonra, ekmeğin birini ortadan ikiye böldü, yarısını oğluna uzattı, yarısını da kendi aldı. Baba oğul karşılıklı kemirmeğe başladılar. Halo dayı, iki zeytin danesini de oğluna vermişti. Çiğniyorlardı kuru ekmeği, ara sıra gözgöze geliyorlar, sanki bu gözgöze gelmek bir işaretmiş gibi, tekrar birer koca lokma koparıp ağızlarına atıyorlardı.

— Biliyon mu oğul, bu Sarıbıyyık dedikleri eyi adam ha. Şeher yerinde eyi insan az bulunurmuş amma...

İdiris ikinci ekmeğe el attı. Bir kaç lokma da ondan yedikten sonra, şişedeki suyu başına dikti. Üç kurunu çekerek ayağa kalktı:

— Buba, ben bi daha doldurup gelem...

Halo dayı başını salladı. Fasulye kaynamaya başlamıştı. Kutunun üzerinden çıkan fasulye kokulu buhar, insanın iştahını açıyordu ama, Halo dayı ikinci ekmeğe el atmadı, yarım ekmek yetmişti ona. Neden sonra, yorganın yanındaki dört soğanı gördü:

— Abooov açlıktan unutmuşuk, dedi. Ekmeğin kalanını çıkına sardı, yorganların başucuna koydu. Sonra, bir tahta parçasıyla, kaynamakta olan fasulyeyi karıştırdı.

«Bu adam ne yömiye verecek ki?» diye geçirdi içinden. Sonra, on günde ikibuçuk liranın kaç lira olduğunu hesaplamaya koyuldu. Sonra, bir ayda kaç lira tutacağını hesapladı... Çok uğraştıysa da, parmak hesabıyla olsun, çöp hesabıyla olsun, bu odanın yıllık kirasını bulup çıkaramadı. Sonra paketteki margarine ilişti gözü. Onu aldı eline, inceledi, kokladı, parmağıyla bastırdı... Ne yağı olduğunu anlamaya çalıştı. Kokusunu da, tadını da hiçbir şeye benzetemedi. Yalnız benzettiği tek şey, gerçekten parmağa sürülürse yağ gibi sıvanıyor ve kayganlık meydana getiriyordu.

— Zaar yağdır, dedi.

İdiris şişeyi doldurmuş gelmişti. Ona sordu:

— Bu ne yağı İdiris?

— O yağ buba, margarine yağı ki, tencireye godun eridi mi yarısından çoğu su olur geder... Esgerlikde de bundan yerdik. Zabahları da epmeğin üsdüne çalardık.

Fasulye kutusunun başına geçti:

— Dökem mi içine buba?

— Yok, dedi Halo dayı...

İdiris şişeyi ocağın yanına bıraktıktan sonra:

— Eee buba, dedi, ya ayakyolu, nerde dökeciyk biz güççük suyumuzu, böyük suyumuzu?

— Heye, dedi Halo dayı, sormadık Sarıbıyyık efendiye...

Baba oğul, ellerinde yanan bir çıra parçasıyla yukarıya çıktılar. Göz göz odalar, koridorlar, salonlar vardı. Halo dayı:

— Helbette bunnarın içinde bi de memişhana vardır, burda oturacak efendiler hanımlar çalı dutacak deeller ya, goymuşlardır bi yere o delikli şeyden. Lan amma da zor ha deliğine denk getirmek, ne diyon İdiris, zor deel mi?

— Zor buba!... Esgerlikde örgedene gadar gınandanlar neler çekdiler, gene de örgenemedik, n'aparsan yap, ayarını gaçıryon...

— Gaçar oğul gaçar... Biz alışmışık hacetimizi ederkene garşılara, gırlara bayırlara bakmaya, oysa ki burda, heç gafanı altından galdırmıyacan, nereye etdiğine dikgat edecen...

Biraz sonra birinci katın sol taraftaki girişinde tuvaleti buldular. Çalışan işçiler kullansınlar diye, geçici olarak âdi bir tuvalet taşı konarak yapılmıştı. Bir de paslı teneke duruyordu yanında. Tenekenin üstünde de pastan kapkara olmuş bir konserve kutusu...

— Yaa, dedi Halo dayı, işde buraymış...

— Gene delikli buba...

— Heye oğul, hadi baalım gir sen ilkin, sona da ben gelir girerim... Al yanına da kibiriti, çak kibiriti, buldur deligini...

Yatmazdan önce, birtakım şeyler düşündü Halo dayı... Yarına iki tane tahta kaşık, sonra bir tane çanak, bir kalıp sabun veya yerine kil...

— Oğul, dedi, bi de lamba alak mı ne den?

— Sen bilin buba...

— Akşamları yemek gaynadacıyk, alak oğul alak...

Yemek der demez fasulye geldi aklına. Bol harlı ateşte kaynamıştı fasulye. Suyunu hemen oracığa süzdü, haşlanmış fasulyeyi çıkının içine boşalttı, sonra tekrar oturttu kutuyu ocağın üzerine, iki de tahta parçası attı. Yağın dörtte birini, baba yadigârı bıçakla kesti, attı kutunun içine, sonra bir koca soğan doğradı kızgın yağa, getirdi çıkındaki fasulyeyi tekrar kutunun içine boşalttı, yarım şişe de suyu deh etti üzerinden, biraz tıkırdaması için geçti yorganının içine beklemeye başladı. İdiris, sırtını babasına dönmüş, çoktan uyumuştu... Gerçi yatmazdan önce, duvardaki ateş gölgelerinden bazı kadın şekilleri çıkarmıştı ama, çok yorgun olduğu için daha fazla hayâl kuramamış, yorganının yarısı altında, yarısı üstünde derin bir uykuya dalmıştı. Oğluna baktı Halo dayı... Bir an için onun da kendisi gibi buralarda süründüğünü düşündüyse de:

«Toplar başlık parasını, hem de öyle bir dernek gurar ki köv yerinde, o Dingil Zako'nun da, o Dik Yussuf'un da ağızları bir garış açık galır. Hele hele o şişgo Bedo, parayı goyacak yer bulamaz... Şan olur vallaha köve, yazıya yabana, şan... Bubası iki öküznen geldi, oğlu paraları demetledi geldi... Akıllı gızsa bekler eyri bacak Mihrican... Bu oğlan yabana atılacak oğlan deel, vur başına, al elinden epmeğini...»

Tekrar baktı oğlunun yüzüne:

«Aynısı İmamgızı'nın sülâlesine çekmiş. Onun da bir dayısı vardı, aynısı bunun gibi, öldü getdi, gatırın anası kim, bubası kim örgenemediydi... Amma üç avrat aldı, ikisinin başını yidi, üçüncüsününkini de yiyordu ki, bir gün gendi aceliynen gediverdi... Eee dünya bu, kimbilir bizim ecel ne zaman? Amma burda deel... Duydun mu azrail efendi, burda deel, Halo öküzleri götürecek köve, ondan sona gel, hem halımı hatırımı sor, hem de isderisen bi de dövme pilâvımı yi...»

Oğlunun üstünü bastırdı. Kalktı, ateşin üzerinden fasulye tenceresini indirdi. Sonra, dürttü İdiris'i:

— Oğul, dedi, fasulye gaynadı, yiyecen mi?

— Hı, dedi İdiris, uykulu uykulu...

Halo dayı tekrarladı:

— Fasulye bişdi, yiyecen mi?

— Yoo buba, uyuyacam...

— Uyu oğul...

Halo dayı da girdi yorganının içine, çekti yarısını üstüne, yapıştırdı dizini dizine, gözlerini yumdu...

Kasımın rüzgârı uğulduyordu dışarda...

* * *

Hafta sonunda paralar dağıtılırken en son Halo dayıyı çağırdı Sarıbıyık. Elinde bir tomar para vardı. Beşlikleri, onlukları bir bir saydı Halo dayının eline. Sonra da:

— Bak, dayı, dedi, biz bunlara yirmi lira yevmiye veriyoruz. Konuştuk seninle önceden, yedibuçuk eksik sana, beş eksik de oğlana dedim. Şimdi hesapla...

Sarıbıyık birtakım para lâfları, toplamalardan çıkarmalardan bahsetti amma, anlamadı Halo dayı. O durmadan elindeki paralara bakıyor, için için seviniyordu:

«Bizim gara öküzün guyruğu çıkdı» diyordu...

— Sonra, dedi Sarıbıyık, günde ikibuçuk liradan bir haftalık da ev kirasını kestim, say bak şimdi elindekileri...

Halo dayının bugüne değin gördüğü en büyük para ellilik olduğu için, elindeki beşlikleri onlukları sayması kolay oldu.

— Tamam mı? dedi Sarıbıyık.

— Tamam oğul... Allah dutduğunu altın ede...

Halo dayı, hemen oracıkta açtı çıkınını, parayı içine düğümledi:

— Yörü oğul, dedi...

(Devamı var)

TÜRKİYE
VAKIFLAR
BANKASI

REFAH VE
SAADETİNİZİN
KAPISI

Vadeli 50, Vadesiz her 100 Liraya bir kura numarası, paranıza emniyet, işlerinizde kolaylık istikbalinizde garanti,

TÜRKİYE
VAKIFLAR BANKASI

(Basın : 60872 - A - 201212 — 96)

ARANIYOR

Bulana:

10.000 Lira

Yediden yetmişe hepinizin seve seve katılacağı yepyeni bir yarışmaya başlamış bulunuyoruz:

ARANIYOR

«ARANIYOR» yarışmasını her hafta merakla izleyecek, gülecek, düşünecek ve

10.000 Lira

kazanabileceksiniz.

Bu yepyeni yarışmamızın konusuna gelince: Her hafta Akbaba'nın arka kapağında beş renkli resimli, yazılı, bulmacalı konu ile bir de «ARANIYOR» kuponu yayımlanacaktır.

Bu renkli, resimli, yazılı, bulmacalı konuda daima bir şey (örneğin, katil) veya şeyler (örneğin, suçlular) ARANIYOR olacak ve sizler de bulmaya çalışacaksınız. Cevabınızı bir kâğıda yazacak, isminizi ve adresinizi de yazdıktan sonra «ARANIYOR» kuponunu keserek bir zarfa koyacak,

AKBABA Dergisi

Yarışma Servisi

Divanyolu — İSTANBUL

adresine yollayacaksınız.

«ARANIYOR» kuponunu kesip göndermeyenler, doğru cevap verseler dahi yarışmaya katılamıyacaktır.

Yarışmamız onüç sayı sürecek ve her hafta değişik konulu bulmaca ile bir de «ARANIYOR» kuponu yayımlanacaktır.

Okurlarımız cevaplarını bir kâğıda yazıp, bir «ARANIYOR» kuponu ile yarışmaya katılacakları gibi daha fazla kuponla da katılabilirler. Fazla «ARANIYOR» kuponu gönderenler fazla kur'a hakkı elde edeceklerdir.

Onüç sayı sürecek yarışma sonunda doğru cevap veren okurlarımız arasında noter huzurunda kur'a çekilecek, «ARANIYOR» yarışmasının onüçüne de doğru cevap veren

10.000 Lira

kazanacaktır.

Ayrıca 12, 11, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1 doğru cevap veren okurlarımız da çeşitli para ikramiyeleri kazanacaklardır.

Hepinize iyi şanslar, başarılar dileriz.

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ:
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

İDARE YERİ:
Divanyolu Klodfarer Caddesi, No. 8 - 10, Daire: 3. İstanbul
Telefon: 22 18 11

Fiyatı: 150 kuruştur.

İLAN FİYATI: Kapak içi, santimi 85 lira, iç sayfalar 45 liradır.

Büyük fark

Paris'e eğlenmeye gelen Marsilya'lı Marios, bütün geceyi eğlence yerlerinde geçirdikten sonra otele döndü. Kapıda karşılaştığı otel müdürü sordu:

— Nasıl, Paris'in eğlence yerlerini beğendiniz mi?...

Mario dudak büktü:

— Hayır, berbat... Marsilya'dakiler daha iyi...

— Nasıl olur, buradakilerde kızlar, müzik, servis her şey fevkalâde... Marsilya'dakilerde fazla olarak ne var?...

— Veresiye var azizim, veresiye... Burada her şey peşin!...

Herkes gibi

Bekleme salonunun kalabalığı arasından sıyrılan adam tam doktorun kapısına uzanırken, bir el yapıştı ensesine:

— Açıkgözlülük yok! Millet saatlerce sıra bekliyor burada. İlle içeri girmek istiyorsan, kuyruğun sonunda sıraya girersin!

Ensesini güçlükle kurtaran adam:

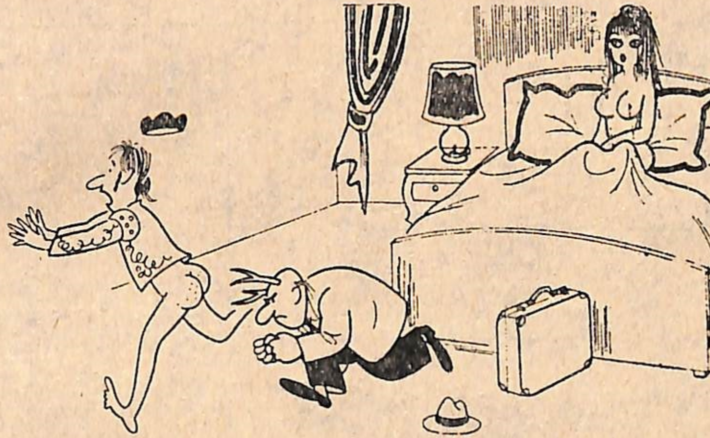
— Bekleyemem, dedi. Zira benim işim acele!

İtalyanca bir küfür savurdu öndeki:

— Bekleyemezmiş! Kimsin yâni?

Adam cevap verdi:

— Gelmesini beklediğiniz doktor!...

Yazısız

Kendinde olmayan

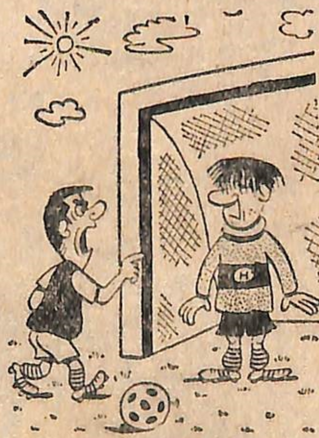
Dükkânın devamlı müşterilerinden olan kuş meraklısı çaçaron kadın gene gelmiş, bir sürü gevezelikten sonra:

— Bana göre bir kuş var mı? demişti.

— Elbette madam, diye cevap verdi kuşçu. Elimde öyle güzel bir papağan var ki, tam dört dil biliyor. Fransızca isteyin, Fransızca konuşsun, İngilizce isteyin, İngilizce...

— Papağanım var. Bende olmayan bir şey istiyordum.

— Size gene bir papağan vereyim madam, diyerek ellerini oğuşturdu kuşçu. Konuşmaz ama sabrına hayran olacaksınız. Hani gece gündüz konuşsanız, halinden şikâyet etmeden, gene de sizi dinlediğini göreceksiniz!

— Kes ulan şu saçlarını... Hep yeniliyoruz!..

Yemekte konuşulmaz

Büyük kazanın başına toplanan yamyamlar iştahla yemeklerini yerlerken, dokuz yaşlarındaki küçük Balabu:

— Bundan sonra ben de ava çıkacağım, dedi.

Annesi ciddi bir sesle oğlunu azarladı:

— Sana kaç kere tenbih ettim Balabu, terbiyeli bir çocuk, ağzında insan varken konuşmaz diye!

Şans işte

Omuzunda küçük bir maymunla bara gidip tezgâha yaklaşan adama barmen sordu:

— Onu da nereden buldun?

Maymun sahibini işaret edecek cevap verdi:

— Bunu mu?... Piyangodan çıktı!

— Biz çıkıyoruz müdür bey... Hava bozuyor!..

Numara

Nişanlısına bir ayakkabı hediye etmek isteyen İskoçya'lı, yanlışlığa meydan vermemek için paraya kıyarak bir mektup postaladı önce. «Sevgilim» dedi mektubunda. «Sana bir ayakkabı almak istiyorum. Acele bana ayak numaranı gönder.»

Gelen cevapta kız, alınacak ayakkabıya teşekkür ediyor ve: «Borçlu kalmamak için ben de bir mendil hediye etmek istiyorum» diyordu. «Acele bana burnunun numarasını gönder!»

Neye bakıyormuş

Elinizdeki tavşana hayranlıkla baktığınızı görünce, ilk defa ava çıktığınızı hemen anlıyor insan, diyen kadına avcı cevap verdi:

— Yanılıyorsunuz madam. Hayranlığım ilk defa ava çıkmamdan değil, tam on yıldır avlandığım halde ilk defa bir tavşan vurmamdan!

Yazısız

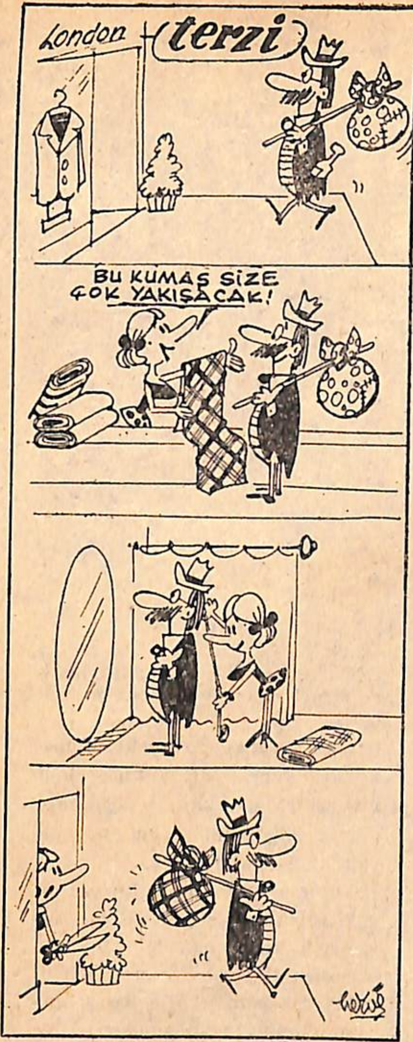
Ne oyuncular var

Kraliçe Elizabeth ile Edinburg dükü, başrolünü Vivian Leigh ile Laurence Oliver'in paylaştığı bir oyunu seyretmek için tiyatroya gitmişlerdi. Kraliyet locasına girdiklerinde salonda bulunan halk ayağa kalkarak alkışlayınca, kuliste bulunan Vivian Leigh içini çekerek:

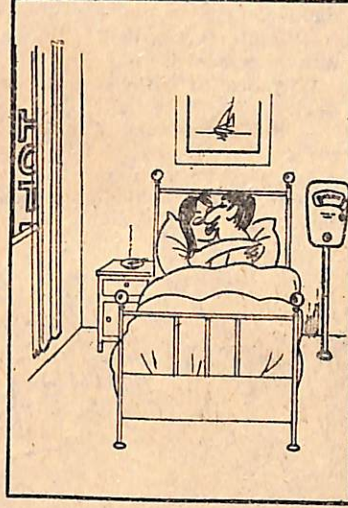
— Ne alkış! diye mırıldandı.

— Evet, diye cevap verdi kocası. Ve ne müthiş rol!

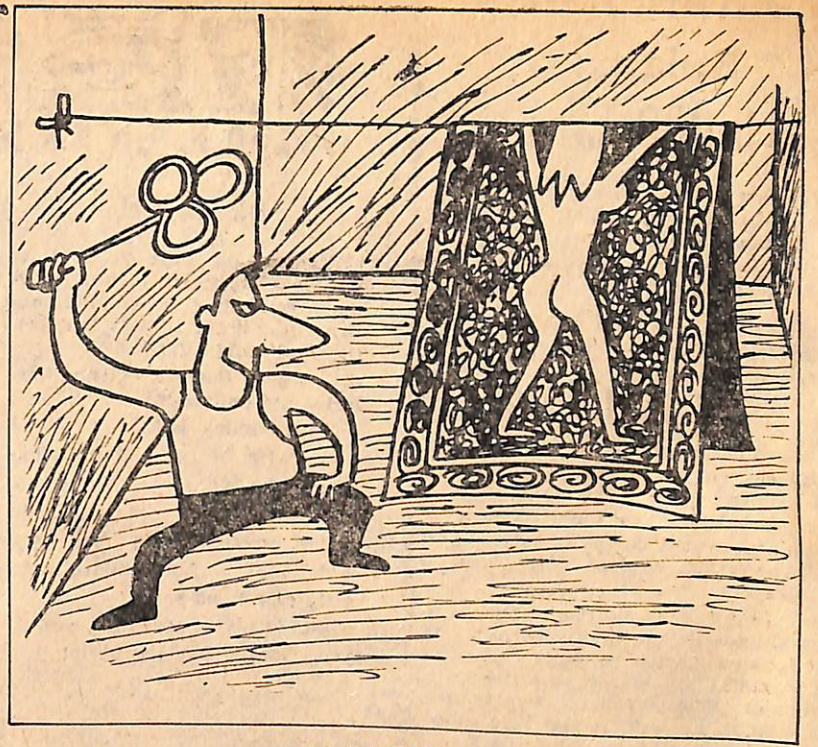
Dünya Karikatürleri

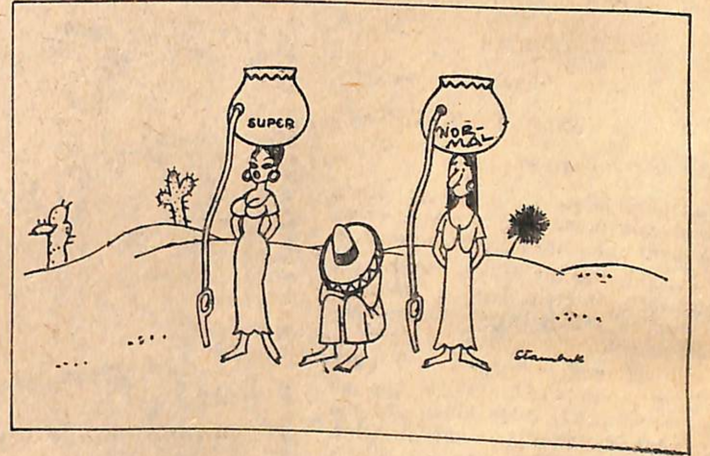
YAZISIZ

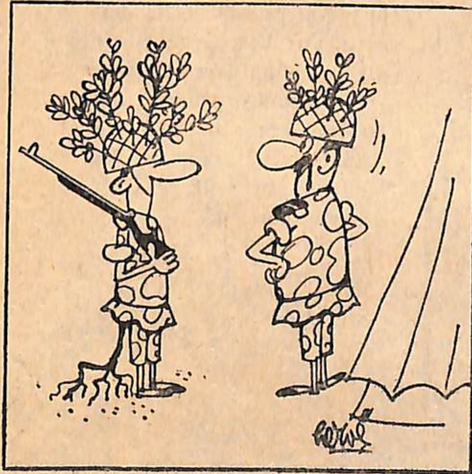

YAZISIZ

YAZISIZ

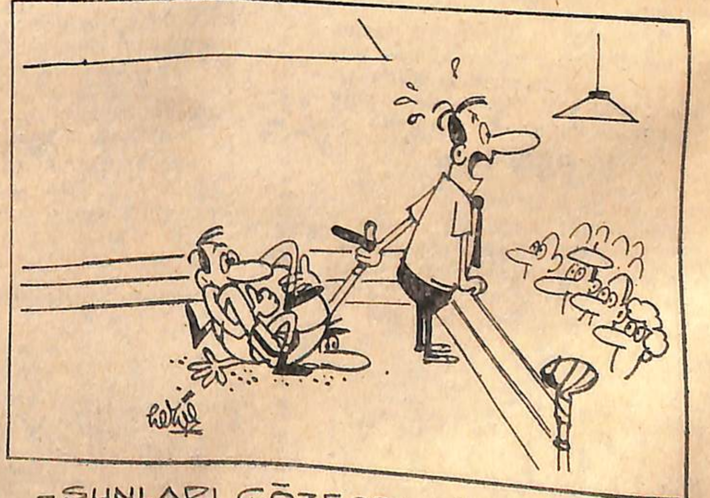

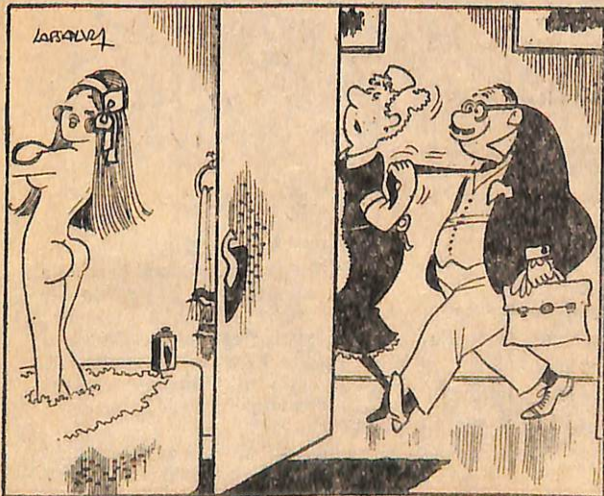
— UZUN SÜREDEN BERİ Mİ NÖBETTESİN?

YAZISIZ

— ŞUNLARI ÇÖZECEK BİR GEMİCİ VAR MI SALONDA?

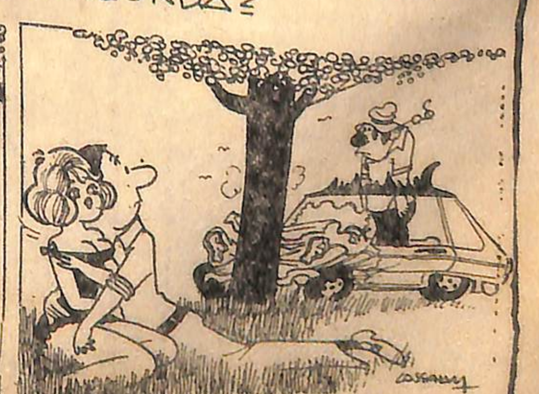
— LÜTFEN BENİ TAKİP EDİNİZ... SALON BU TARAFTA!..

— YAPMAYIN...

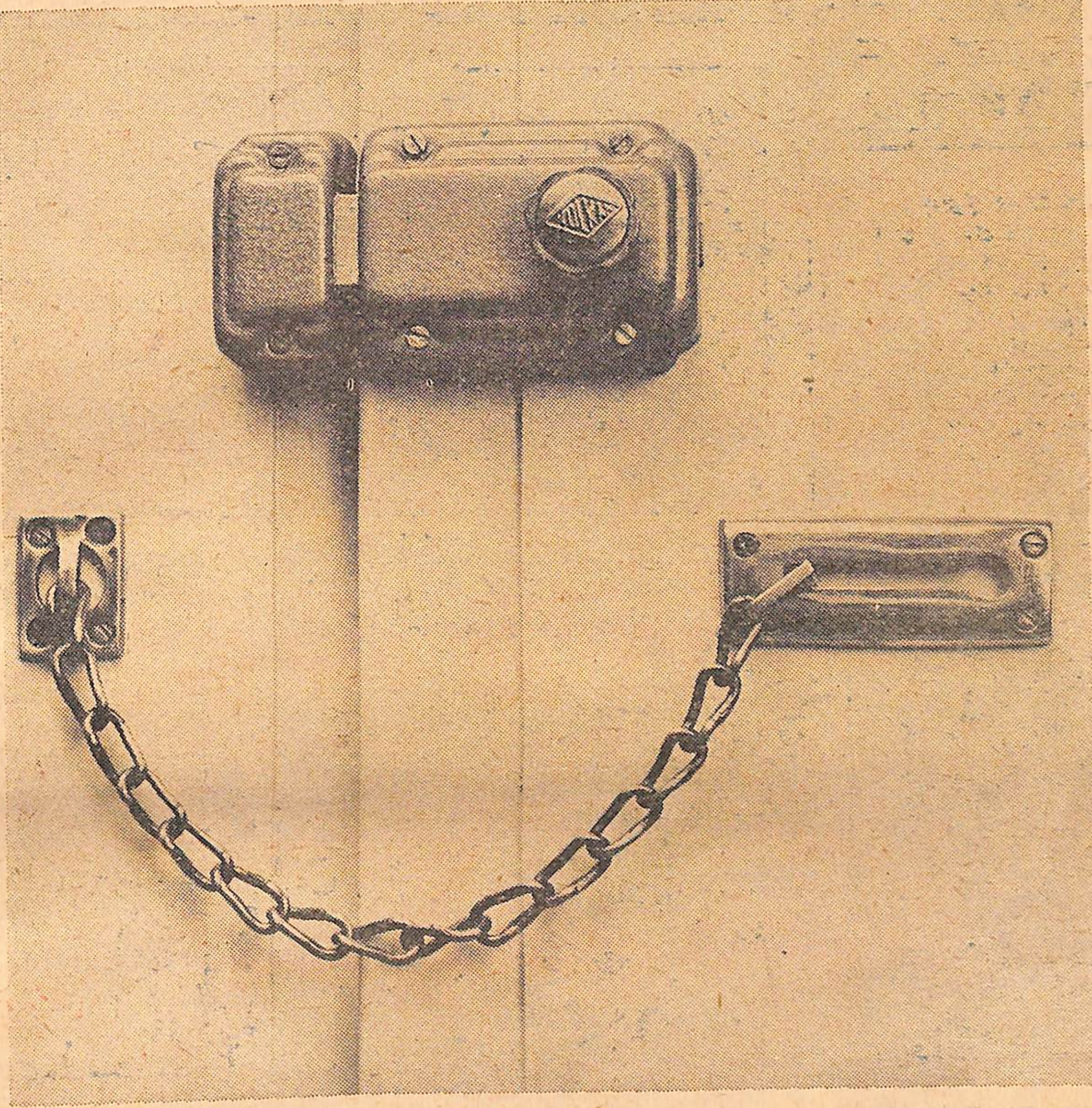

— USLU DURUN...

— BİZE BAKIYORLAR!..

HER TEDBİR EMNİYET İÇİN....

....PARANIZIN İSTİKBALİNİZİN EMNİYETİ İÇİN:

Türkiye İş Bankası

(Yeni Ajans : 1974 — 101)

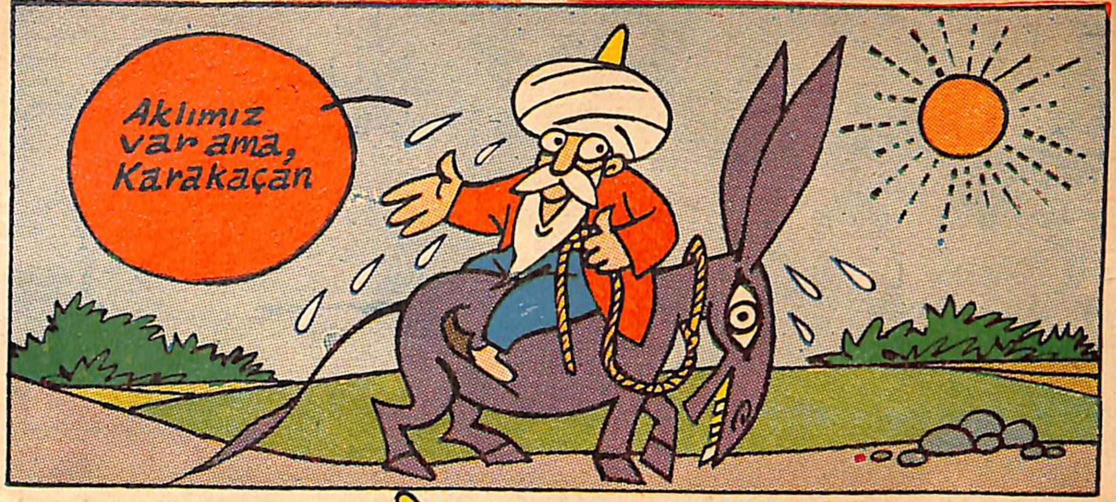
Akbaba

ARANIYOR

BULANA 10.000 LİRA

KUPON No 4

Hoca, civar kasabalardan birine ziyafete davet edilmişti. Bir yaz günüydü.. Hava sıcak mı, sıcak... yol oldukça uzun!.. Bir ara Hoca Karakaçan'dan indi, durdu... Biraz ötedeki ağaca baktı. Belli ki altında dinlenmek istiyordu.. Fakat, nedense Karakaçan Hocayla gelmek istemiyordu...

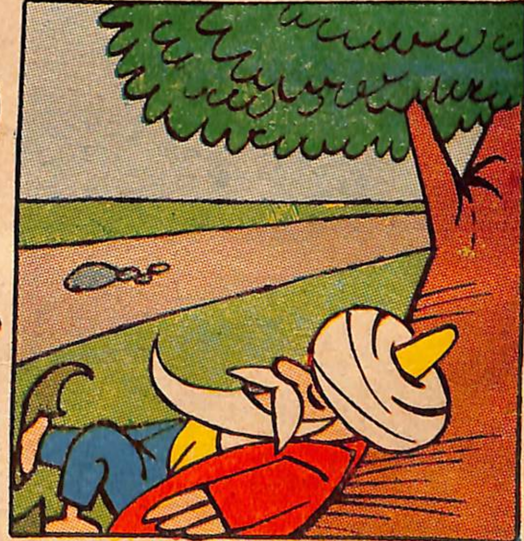

Biraz direndi.

Sonra Hoca'ya uydu...

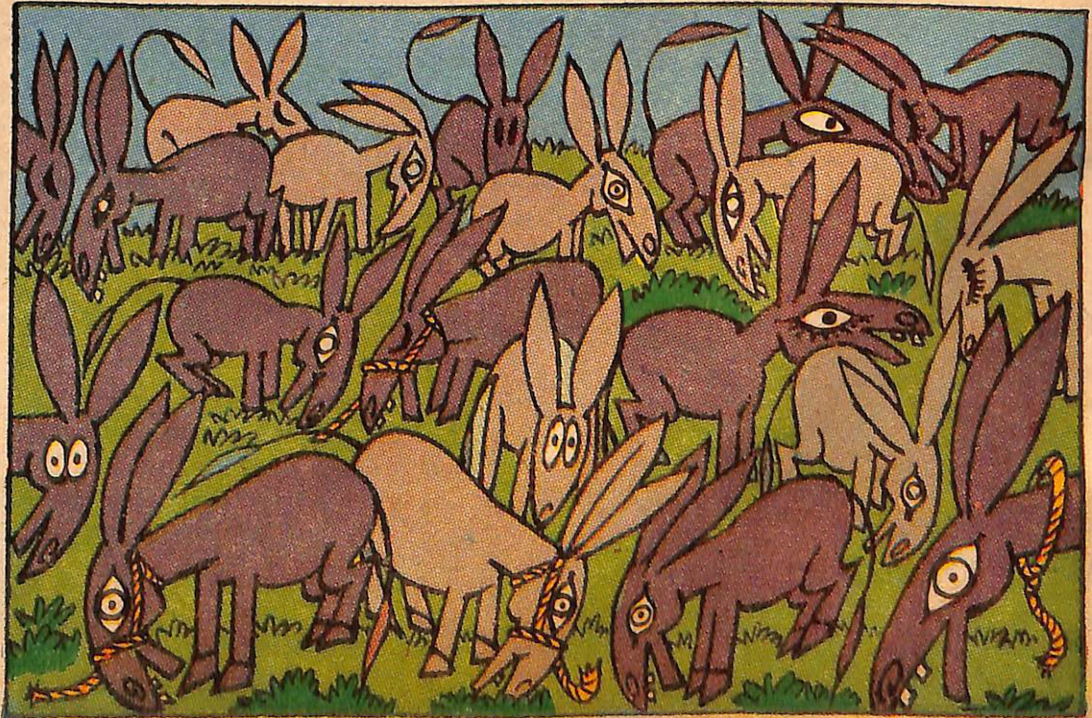

Hoca da ağacın altına uzandı!

Hoca, dinlenip kalktığı zaman: Karakaçan'ın yerinde yeller esiyordu... Hoca, «Yerin de bayağı serinmiş ne kaçarsın böyle yerden» dedi ve başladı aramağa...

KARAKAÇAN ARANIYOR! BULAN KAZANIYOR!..

ZEKİ